O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 28 апрел жума
Сотувда эркин нархда
№ 82 (2379)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИДА

Илгари хабар қилганимиздек, 25 май куни иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг иккинчи сессияси ўз ишини бошлайди. Сессияга барвақт тайёргарлик кўриш ҳамда уни муваффақиятли ўтказиш мақсадида депутатлар ишчи гуруҳи тузилган эди.

27 апрел куни депутатлар ишчи гуруҳининг биринчи йиғилиши бўлиб ўтди. Уни Олий Мажлис Раисининг ўринбосари Б. Бугров олиб борди.

Ишни ташкил этишда самарадорликка эришиш мақсадида ишчи гуруҳи таркибида учта кичик гуруҳ тузилди.

Олий Мажлис сессияси кун тартибига доир таклифлар тайёрлаш, сессия муҳокамасига киритиладиган қонун ҳужжатларининг лойиҳалари устида изчил иш олиб борилишини, тайёрланган лойиҳалар депутатларга вақтида етказилишини таъминлаш, шунингдек, мазкур лойиҳалар юзасидан келадиган таклиф ва мулоҳазаларни умумлаштириб бориш вазифаси Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг раиси Н. Исмоилов бошчилигидаги биринчи кичик гуруҳга топширилди.

Норматив-ҳуқуқий атамалар комиссиясининг раиси М. Миролимов етакчилигидаги иккинчи кичик гуруҳ парламент сессиясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш жараёни мамлакатимиз оммавий ахборот воситаларида тезкорлик билан ёритиб борилишини, журналистлар аккредитация қилинишини, парламент мажлислари ўтадиган залда овоз бериш электрон тизими пухта ишлашини таъминлайди.

Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа масалалари қўмитаси раиси И. Кочмарик бош бўлган кичик гуруҳ сессия ишида қатнашиш учун келган депутатларни меҳмонхоналарга жойлаштириш, уларнинг овқатланишини ташкил этиш, уларга транспорт, тиббий, бошқа хил хизмат кўрсатилишини таъминлаш масалалари билан шуғулланади.

Ишчи гуруҳи раҳбари Б. Бугров бўлғуси сессиянинг алоҳида аҳамиятга молик эканлигига эътиборни қаратиб, унда бир қанча муҳим қонун лойиҳалари қатори Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси қўмиталари ва комиссияларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг иккинчи чақириқ Олий Мажлис биринчи сессиясидаги нутқидан келиб чиқадиган 2000-2004 йилларга мўлжалланган қонунчилик ва назорат фаолиятининг устуворликлари тўғрисидаги, Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 1999 йилдаги ҳамда 2000 йил биринчи чорагидаги ижроси ҳақидаги масалаларни ҳам муҳокама этиш мўлжалланаётганлигини таъкидлаб ўтди.

Қонун лойиҳаларини сифатли тайёрлаш, уларни депутатларга вақтида жўнатиш масаласига, қонун лойиҳалари юзасидан билдириладиган таклифларни ўрганиш ва ҳисобга олиш бўйича самарали иш олиб борилишини таъминлашга алоҳида эътибор қилинди. Қўмиталардаги ва комиссиялардаги тайёргарлик, депутатлар фракциялари йиғилишлари, сессия тараддуди билан боғлиқ барча ишлар оммавий ахборот воситаларида кенг ва муфассал ёритиб борилиши зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

ДАВЛАТ ТАШРИФИ БИЛАН

Ҳиндистон Республикаси Президенти Кочерил Раман Нараяннанинг таклифига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 1-3 май кунлари давлат ташрифи билан Ҳиндистон Республикасида бўлади.

9 Май — Хотира ва Қадрлаш куни

НОМЛАРИ ЎЧМАС, ШУҲРАТИ СЎНМАС ТОАБАД

Халқ оқими бир дам тинмайди. Кишилар ажиб бир ички туйғу тўлқинларидан ҳаяжонга тушган ҳолатда. Фашизмга қарши кураш йилларида дунёнинг турли бурчакларида муборак хоклари қолиб кетганларнинг номлари битилган рўйхатларни бирма-бир кўздан кечиришяпти. Нигоҳлар битикларда, хаёлларида эса ўша дилбандлари, яқинларининг сиймоси пайдо бўлгандек.

... Бошига оқ ҳарир рўмол ёпинган онахон кўзойнакни тақиб, ёзилган исм-шарифларни диққат билан бирма-бир кўздан кечиряпти. Ҳаяжонланди шекилли, қўллари енгил титради. Ўтган йили ҳам худди шу ҳолат юз берганди. Излаганини топди. Қайта-қайта ўқийди ундаги сатрларни: — «Эгамберди Раҳмонбердиев». Кўз ёшлари унинг ихтиёридан ташқарида.

— Мана, яна келдим, отажон, сизни зиёрат этишга, — пичирлайди унинг лаблари. — Худога шукур, изларингизни қайдин излайин, деб дод солардик, қай ерларга мурожаат этмайлик, жавоб битта бўларди: отангиз бедарак йўқолган. Мана юртимга қайтдингиз, Ватанимнинг юрагида, унинг энг мўътабар жойига азиз номингизни ҳурмат бажо айлаб, ёзиб қўйишибди. Эндиликда номларингиз ўчмас, шуҳратингиз сўнмас тоабад. Сизни кўрмоқ истаган авлодларимиз, ҳатто биздан кейингилар ҳам шу ерни тавоф қилишаверади. Ғойибона сўзлашишади, руҳингизни ёд айлаб, Қуръон тиловат этишади. Ҳозирги ҳаётимиз ҳақида, ўзига бек бўлган халқ қандай мўъжизалар яратаётганлиги тўғрисида сизга энтикиб-энтикиб сўзлаб беради.

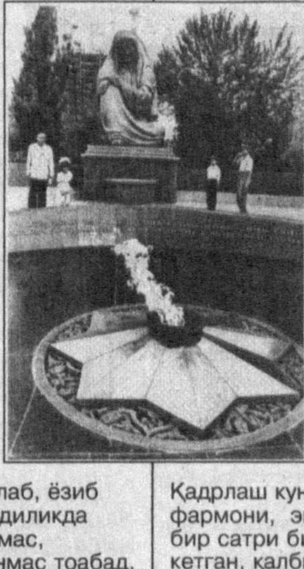

Сиз, отажоним, шаҳид бўлдингиз. Бедарак йўқолганингиз йўқ, юртимиз отасининг кўрсатмаси асосида сизни топишди. Мана, сиз менинг қаршимдасиз. Ўшанда, урушга отланган пайтингизда мен ўн-ўн бир ёшлик қизалоқ эдим. Ҳозир эса бир этак невараларнинг бувисиман. Етказганига шукур. Сиз эса, отажонгинам, битта ҳам неварангиз дийдорини кўрмадингиз. Қандай қилайлик, бу кўргулик биргина бизнинг бошимиздами? Ана, қаранг, шу зиёратгоҳга сизга ўхшаган 450 минг кишининг исми-шарифи асрлар мобайнида ўчмас қилиб ёзиб қўйилган. Уларнинг хонадонларидан тарқалган зурриёдлар бош эгиб келадилар бу ерга. Бу — бутун юрт демак, барча эл демак. Бирор бир зот эсдан чиқмасин, номаълум жангчи бўлиб қолмасин, бундай бўлишига йўл қўймаймиз, инсон учун энг азиз бўлган жонини берса-ю, яна номаълум бўлиб қолса, бундан ҳам адолатсизлик бўладими, деб эл отаси қайта-қайта такрорламоқдалар. Қанчалик савоб иш бўлди бу.

Отажоним, Худога шукур, Сиз ўз юртимиздасиз, сиз ҳар биримизнинг қалбимиздасиз!

... Бошида оқ рўмоллик аёл вужудида қандайдир мамнунлик туйғуси ила хиёбон оралаб аста кетиб бормоқда. Ҳар куни неча минглаб кишилар қалбида худди шундай кечинмалар ўтади. Бу ер эндиликда муқаддас қадамжо. Кишилар юракларида йиғилиб қолган армонларини айтиб, енгил тортишар бу ерда. Ҳар келган киши борки, минглаб инсонларнинг энг оғир дардига тасалли берадиган чорани топган кимсага, шу ғояни ўртага ташлаб, уни амалга оширган Юртбошимизга диллари тўла миннатдорчилик сўзларини айтмоқдалар.

Ўтганларнинг руҳини шод этмоқликдан ҳам буюкроқ савоб иш борми ўзи, шаҳидларнинг хотирасини ёд айламоқликдан ҳам муқаддасроқ яна нима бор? Мамлакатимизнинг барча вилоят марказларида ҳам ана шундай зиёратгоҳлар бунёд этилмоқда. Бу фақат кейинги урушда халок бўлганлар хотираси эмас, балки ўзбек деб аталмиш шу миллатнинг кўп асрлар мобайнида ўз юрти, ўз халқининг озодлиги йўлида, истиқлол ва мустақиллик йўлида босқинчиларга қарши курашларда азиз жонларини фидо қилганларнинг ҳам муқаддас хотираларини ёдга олмоқ ниятида амалга оширилаётган жуда савобли ишлардир.

Ўша, Президентимизнинг Хотира ва Қадрлаш куни тўғрисидаги фармони, эндиликда ҳар бир сатри бизга ёд бўлиб кетган, қалбимизда, онгимизда катта ўзгариш ясаган, тарихий тамойилларимизни, миллий тушунчамизни бойитган, қадриятларимизга мос, шарқона одатларимизга хос ўша тарихий ҳужжатнинг ҳар бир сатри эндиликда барчамиз учун ҳадис сўзларидек азиз ва муқаддасдир.

«Бу кунни кенг нишонлаш, — деб уқтирилган Фармонда, — барча давлат ва нодавлат ҳамда жамоат ташкилотларининг биринчи галдаги вазифаси, барча Ўзбекистон фуқароларининг ор-номус, виждон иши ва маънавий бурчи деб белгилансин».

9 май фақат Хотира куни эмас, балки айни пайтда Қадрлаш куни ҳамдир. Бинобарин, тириклар ҳурматини жойига қўйиш, бутун умрини шу юртга, миллатига хизмат қилишга бағишлаганларни эъзозлаш, уларнинг иззатини жойига қўйиш — ҳар биримизнинг инсоний бурчимиздир.

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида»ги қарори матбуотда эълон қилинди. Унда умумхалқ байрами — Хотира ва Қадрлаш куни ўтказилиши, шунингдек, 1941-1945 йиллардаги Иккинчи жаҳон урушида фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 55 йиллиги муносабати билан уруш қатнашчиларини моддий рағбатлантириш кўзда тутилган. Айни пайтда тегишли вазирликлар ҳамда жамоат ташкилотларига Ватанимиз эркинлиги ва шаъни ҳимоячиларини шарафлашга бағишланган махсус учрашувлар, маърифий-бадиий кечалар ўтказишни ташкил этиш топширилди.

Ўзбекнинг бошига бахт қуши қўнганлиги, ҳаққи рост! Қани айтинг-чи, қайси юртда, қайси мамлакатда давлат бошлиғи ўтганларнинг ёдини, қариялар ҳурматини эъзозлаш ҳақида шунчалик қайғурмоқда. Бир мўйсафид сифатида дуодаман — Илоё, Юртбошимизнинг умри узоқ бўлсин, хайрли ишларига Яратган эгамнинг ўзи ривож берсин.

Исмоил СУЛАЙМОНОВ.

Олий Мажлис сессияси олдидан

ИСЛОҲОТЛАРНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

Янги парламент — иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси биринчи сессиясининг биринчи йиғилиши бўлиб ўтганига уч ойдан ортиқроқ вақт ўтди. Ана шу муддат давомида мамлакатимизнинг янги парламенти тўла маънода янги таркиб ва янги тартибда шаклланди, дейиш мумкин. Айни пайтда унинг таркибида доимий ишлайдиган Олий Мажлис Котибиятидан ташқари 12 та қўмита ва 4 та комиссия ташкил этилди. Иккита қўмитанинг номи давр талабларидан келиб чиққан ҳолда ўзгартирилди.

Бундан ташқари, Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари деб аталаётган янги қўмита вужудга келди. Биринчи чақириқ Олий Мажлисда агар биттагина комиссия ишлаган бўлса, янги чақириқда тўртта янги комиссия фаолият кўрсатаяпти. Шунингдек, аввалги чақириқда парламент томонидан учта сиёсий партия фракцияси ва битта блок рўйхатга олинган бўлса, янги чақириқда улар сони яна учтага кўпайди. Бу омиллар янги парламент фаолияти ҳам сифат, ҳам сон, ҳам мазмун жиҳатдан ўзгаргани ва янгиланаётганидан далолат беради. Ана шу фурсат ичида янги парламент нафақат шаклланди, балки назорат-таҳлил фаолиятини амалга ошира бориб, мавжуд 10 га яқин қонун ва халқаро конвенцияларнинг жойлардаги ижросини ўрганди, унинг натижалари қўмита ва комиссия йиғилишларида мутахассислар, тегишли ижроия маҳкамалари мутасаддилари иштирокида ошкора муҳокама қилинди, камчиликлари кўрсатилди, ижроия маҳкамаларига қонун ижросини тўлиқ таъминлашга қаратилган таклиф ва тавсиялар берилди. Янги парламентнинг ўтган муддатдаги фаолияти фақат ана шу билангина чекланиб қолгани йўқ. Бундан ташқари, унинг таркибидаги барча қўмита ва комиссиялар мамлакатимиз раҳбарининг Олий Мажлис биринси сессиясидаги дастурий маърузасидан келиб чиққан ҳолда жорий ва истиқболга мўлжалланган иш режаларини тузиш ва тасдиқлаш устида иш олиб борди. Парламентимизнинг асосий вазифаси — қонунчилик фаолияти, яъни янги қонун лойиҳаларини тайёрлаш, амалдаги қонунларга қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш борасида ҳам вақт анча тиғиз бўлиши ҳамда парламентнинг шаклланиш жараёни давом этганига қарамай, ишлар кўлами самарали бўлди.

Мамлакатимиз раҳбари янги парламентнинг биринчи сессиясидаги маърузасида давлат ва жамият қурилишининг бош мақсад ва вазифаларини, жумладан, парламентимиз фаолиятига доир вазифаларни ҳам белгилаб берди. У айни пайтда ўз фаолиятини ана шу маърузада белгиланган вазифалар асосида олиб бораяпти, дейиш мумкин. Олий Мажлис бу ҳақда биринчи сессиясининг иккинчи йиғилишида махсус қарор ҳам қабул қилди. Ана шу қарорнинг иккинчи бандида: «маърузанинг дастурий хулосалари иккинчи чақириқ Олий Мажлис, унинг қўмита ва комиссияларининг фаолиятига асос қилиб олинсин, белгиланаётган чора-тадбирларни рўёбга чиқаришнинг қонунчилик асослари таъминлансин, қабул қилинган қарорларнинг ижроси устидан парламент назорати тўлароқ амалга оширилсин» дейилади.

Ҳуқуқий-демократик давлат, фуқаролик жамиятини шакллантириш, табиийки, барча соҳаларни эркинлаштиришни талаб қилади. Парламентга эса унинг ҳуқуқий асосларини яратиш, ана шундай мақсадга хизмат қилувчи амалдаги қонунларнинг ижросини мунтазам назорат, таҳлил қилиб бориш вазифаси юклатилган. Хўш, давлат ва жамият қурилишининг бош мақсад ва вазифалари белгиланган экан, бунинг учун яна қандай қонунлар керак, қайси қонуннинг қайси модда ёки банди ривожланишимизга тўсқинлик қилаяпти? Уларга яна қандай қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш зарур, амалдаги қонунларни жойлардаги ижроия маҳкамалари қандай бажараяпти? Қонун чиқарувчи ҳокимият эндиликда ана шундай саволларга ҳамиша жавоб излаши ва топиши лозим бўлади.

Ўтган муддат ичида ана шу мақсадда Олий Мажлис қўмиталари ва комиссиялари ташаббуси билан ва уларнинг иштирокида сиёсий соҳадаги ислоҳотларни амалга оширишнинг ҳуқуқий асосларини яратиш, оммавий ахборот воситаларига доир қонунларнинг ҳолати, «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Қонуннинг амалиётда қўллаш, нодавлат ташкилотларга доир қонунчилик борасида хорижий мамлакатларнинг тажрибаси, аграр муносабатларни эркинлаштириш ва бошқа бир қанча масалаларга бағишланган давра суҳбати, амалий-илмий семинарлар ўтказилди. Мутахассисларнинг фикрича, бундай тадбирлар Олий Мажлис қўмиталари ва комиссияларининг жорий ва истиқбол режаларини белгилашда жуда ҳам асқотган: унинг воситасида қўмита ва комиссияларга янги қонун лойиҳаларини тайёрлаш, айрим амалдаги қонунларни янгилаш ёки уларга қўшимчалар киритиш ҳақида кўпдан-кўп таклифлар билдирилган.

Олий Мажлис иккинчи сессияси муҳокамасига киритилиши мўлжаллланаётган айрим қонун лойиҳаларининг тайёрланишида ҳам ана шундай давра суҳбати ва илмий-амалий семинарларнинг ўзига хос улуши бўлгани шубҳасиз. Маълумки, иккинчи сессия муҳокамасига бошқа масалалар қаторида тўртта янги қонун лойиҳаси, учта амалдаги қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳаси киритилиши режалаштирилган. Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари, Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисидаги янги қонун лойиҳалари сессия муҳокамасига Иқтисодиётни ислоҳ қилиш масалалари ва тадбиркорлик қўмитаси томонидан киритилмоқда. «Экологик экспертиза тўғрисида»ги қонун лойиҳасини Атроф-муҳит ва табиатни муҳофаза қилиш масалалари қўмитаси, «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида»ги қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳасини Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси ҳамда Ёшлар ишлари комиссияси, «Фуқаролар муҳофазаси тўғрисида»ги қонун лойиҳасини Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси, «Аудиторлик фаолияти тўғрисида»ги қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳасини Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитаси, «Ўзбекистон Республикасининг ташқи иқтисодий фаолияти тўғрисида»ги қонуннинг янги таҳрирдаги лойиҳасини эса Иқтисодиётни ислоҳ қилиш масалалари ва тадбиркорлик қўмитаси ҳамда Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси тақдим этган. Ушбу қонун лойиҳалари ҳақида қонун ижодкорлари ўз фикрларини айтар. Лекин бир нарса аниқ. Улар парламент томонидан тасдиқланса, мамлакатимизда юритилаётган сиёсий, иқтисодий, давлат қурилиши ва бошқаруви, ташқи сиёсат ва суд-ҳуқуқ соҳасида олиб борилаётган ислоҳотларнинг муваффақиятли амалга ошиши учун ҳуқуқий асос бўлиши шубҳасиз.

Исмат ХУДОЁРОВ.

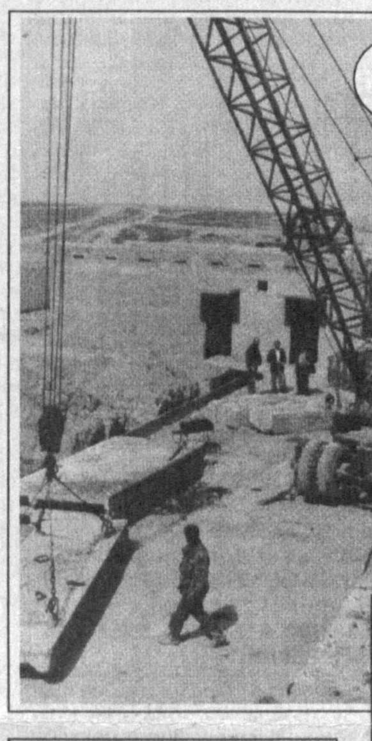

БУНЁДКОРЛАР

«Самарқандтрансқурилиш» тресты жамоаси кейинги йилларда республикамиз бўйлаб бир неча бунёдкорлик ишларини амалга оширди.

Бухородаги нефтни қайта ишлаш заводи, Жиззах—Мароқанд темир йўлини электрлаштириш, Марказий Осиёда ягона, Шарқ услубида бунёд этилган Самарқанд темир йўл шоҳ бекати шулар жумласидандир.

Трест илгарилари қурилиш учун керакли маҳсулотларнинг қарийб 90 фоизини Россиядан олар эди. Эндиликда эса унинг аксарият қисми трест қошидаги комбинатда ишлаб чиқарилмоқда.

Шу кунларда трест аъзоларининг қўли-қўлига тегмайди. Улар Ғузор —Бойсун — Қумқўрғон йўналишидаги янги темир йўл қурилишида, Ангрен-Поп нефт магистралидаги темир йўл шохобчалари қурилишида ва Қашқадарёдаги Шўртангаз кимё мажмуаси атрофида темир йўл қурилиши ишларини амалга оширишда фаол иштирок этмоқдалар.

СУРАТЛАРДА: қурилиш ишлари жадал кетмоқда; трест прораби Фахриддин Бегматов.

Тоҳир НОРҚУЛОВ (ЎзА) олган суратлар.

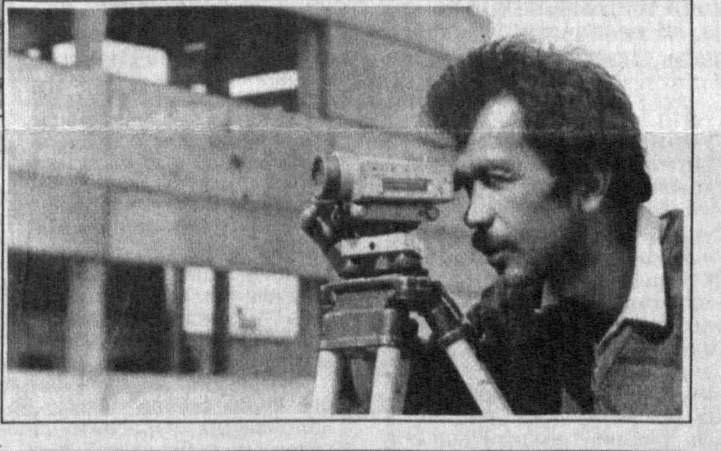

ҚИЗИЛҚУМ САҲРОСИ ЎЗГАРМОҚДА

"Учқудуқ-Тўртгул-Нукус" темир йўли қурилиши жадал давом этмоқда. Айни пайтда унинг Қизилқум саҳроси орқали ўтувчи "Учқудуқ-Мискин" қисмида темир йўл ётқизиш авж паллага кирди. Шу билан бирга, зарур коммуникация, маданий-маиший хизмат иншоотлари ҳам эътибордан четда қолаётгани йўқ. Жумладан, куни кеча Тўртгул темир йўл вокзали биносини қуриш ниҳоясига етди. 70 гектар майдонни эгаллаган вокзал ҳудудида 40 оилага мўлжалланган коттеж типидаги турар-жойлар, локомотив депоси, алоқа хизмати биноси ҳам бунёд этилмоқда. Элликқалъа туманидаги қадимий Дунанқалъа яқинида қад ростлаётган 5 минг кишига мўлжалланган темир йўлчилар шаҳарчасида эса иккита мактаб, болалар боғчалари ва бошқа маданий-маиший хизмат корхоналари барпо этилмоқда.

А.ИСКАНДАРОВ, ЎзА мухбири.

МУҲИМ САНАЛАР ОЛДИДАН

Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 9 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш Республика ташкилий қўмитасининг мажлиси бўлиб ўтди. Уни Бош вазир ўринбосари Ҳ.Кароматов бошқарди.

Мамлакатимизнинг тўққиз йил мобайнида эришган ютуқларини тараннум этувчи умумхалқ шодиёнасига ҳозирлик ҳар йилгидан эртароқ бошлангани таҳсинга лойиқдир. Бу байрамга пухта тайёргарлик кўриш, уни ташкилий ва бадиий жиҳатдан юксак савияда ўтказиш имконини беради, албатта. Шонли санага мамлакат миқёсида тайёргарлик ишларининг ҳозирги аҳволи ҳақида маданият ишлари вазири Х.Жўраев, Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Э.Эрназаров ахборот берди. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси А.Орипов пойтахтда ўтадиган байрам тантаналари сценарийсининг дастлабки режаси билан таништирди.

Ташкилий қўмита байрам олдидан мустақиллигимизнинг 9 йиллигини тантанали равишда ўтказишнинг бадиий-сиёсий ғоялари учун; пойтахтдаги асосий байрам томошасининг бадиий сценарийси учун; энг яхши миллий мусиқа асарлари учун; энг яхши замонавий эстрада қўшиқлари учун; вилоятларнинг энг мукаммал фольклор бадиий дастурлари учун республика танловини эълон этишга қарор қилди.

Шу куни мамлакатимизда 9 май — Хотира ва Қадрлаш кунини кенг нишонлаш борасида тузилган Республика комииссиясининг ҳам мажлиси бўлди. Мазкур сана муносабати билан ўтказиладиган тадбирларда жамоат ташкилотларининг иштироки борасида "Нуроний" жамғармаси раиси Э.Боқибоев, "Маҳалла" хайрия жамғармасининг раиси Ш.Жалилов ва бошқалар сўзга чиқди.

Таъкидландики, мамлакатимизда ҳозирги кунда 59 минг 300 нафар иккинчи жаҳон уруши иштирокчиси, икки юз эллик мингдан зиёд фронт ортида меҳнат қилган фахрий истиқомат қилмоқда. Байрам муносабати билан уларнинг ҳолидан хабар олиш, ҳар томонлама ғамхўрлик кўрсатиш, Ватан ва халқ олдидаги улкан хизматларини шарафлаш барчамизнинг инсоний бурчимиздир. Куни кеча матбуотда эълон қилинган "Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисида"ги ҳукуматимиз қарори ана шундай улкан ғамхўрликнинг ёрқин наъмунаси бўлди.

9 май — Хотира ва Қадрлаш куни муносабати билан фахрийларимизга, Ватанимиз мустақиллиги ва шаънини ҳимоя қилганларга моддий ёрдам кўрсатиш; маҳалла, гузар, кўча ва хонадонларда, қабристон ва қадамжоларда ободонлаштириш ишларини ўтказиш; пенсионерлар, боқувчисини йўқотган оилалар, ёлғиз кишилар ҳолидан хабар олиш борасида тадбирлар режаси маъқулланди. Мутасадди ташкилотлар раҳбарларига театр ва томоша залларида бадиий саҳна асарлари ва театрлашган томошалар, концертлар ташкил этиш юзасидан топшириқлар берилди.

(ЎзА)

Журналист суриштируви

ЭНДИ ФЕРМЕР КИМГА ИШОНСИН?

Ёки таҳририятга келган бир шикоят хати сабаб шу масалага доир муаммолар хусусида

Газетхоннинг ёдида бўлса, Президентимиз халқ депутатлари Сурхондарё вилояти Кенгашининг сессиясидаги нутқида, жумладан, бу воҳада қишлоқ хўжалиги соҳасида рўй бераётган қолоқлик ва нуқсонлар, уларни бартараф этиш йўллари ҳақида тўхталиб, фермерларга ёрдам бериш, шароит яратиш, мададкор бўлиш масаласига яна бир карра алоҳида эътибор қаратди. Нима учун? Дарвоқе, энди айтинг, ўша пайтда ёки кейинроқми, сиз Ўзбекистон фуқароси сифатида ўзингизга ўзингиз шу саволни бериб кўрдингизми?

Лўнда жавоб шуки, агар деҳқон ҳақиқий маънода ер ва мулк эгасига, ўзи яратаётган бойликнинг хўжайинига айланмас экан, унинг ишида ҳеч қачон самара ҳам, барака ҳам бўлмайди. Ўзини мулкдор, мулк соҳиби, ўз меҳнати ва етиштирган маҳсулотининг хўжайини деб ҳис этган инсон эса қалбининг туб-тубида яшириниб ётган ғаройиб куч-ғайратини намоён этади. Бунга Тошкентда ўтказилган Президент соврини учун "Ташаббус-2000" кўрик-танловининг республика босқичи жараёни ёрқин далил бўла олади.

Иккинчи жавоб ҳам бор. Юртбошимизнинг аввалги чиқишларида ҳам айни шу масала бутун жиддийлиги билан кун тартибига қўйилган бўлсада, ўтган йиллар мобайнида Сурхондарё вилоятида бу борада амалий ишлар қилинмади, аниқроғи, мазкур йўналишда сезиларли ўзгаришлар юз бермади. Айтайлик, зарар кўриб ишлаётган жамоа хўжаликларининг ерлари ишнинг кўзини биладиган, омилкор фермерларга бўлиб берилмаганини бир эсланг. Фермер хўжаликларининг салкам ярми амалда мустақил эмаслиги (уларнинг банкда ҳисоб рақами йўқлиги учун, банк операцияларини амалга оширолмаётгани, ҳуқуқсизлиги туфайли бирон-бир ташкилот ёки корхона билан шартнома тузолмаётгани)ни кўз олдингизга келтиринг. Ёки бўлмаса, фермер бўлиш иштиёқида ёнаётган қанчадан-қанча одамлар ҳар хил тўсиқларга дуч келиб, турли идоралар эшигида сарғайиб юрганларини тасаввур этинг. Сурхонда юзага келган шундай аҳволга қандай баҳо бериш мумкин? Бунинг сабаби нимада?

"Вилоятда ҳамон эски тузумдан қолган маъмурий-буйруқбозлик усули яшаб келмоқда, — деб таъкидлади давлатимиз раҳбари. — Мутасадди раҳбарларда мулкка, ерга бўлган муносабат ҳамон ўзгармаяпти... Қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш мақсадида қабул қилинган, хўжаликлар ва деҳқонларнинг иш юритишдаги мустақиллиги ва эркинлигини таъминлашга қаратилган қонунлар ҳаётга жорий этилмаяпти".

Хўш, бундай камчилик ва нуқсонлар бошқа вилоятларда йўқми? Бор. Бинобарин, аслида бу танқид, бу аччиқ гаплар барчага қарата айтилгандир. Аммо, таассуфлар бўлсинки, айрим жойларда, хусусан, Хоразм вилояти Урганч туманида баъзи раҳбарлар ҳанузгача бундан тегишли хулосалар чиқариб олмаганликлари кишини ажаблантиради. Далилми? Марҳамат.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон — дўстлар нигоҳида

"ИККИ ДАРЁ ОРАЛИҒИДАГИ ЖАННАТМАКОН ДИЁР"

Истиқлол бизга дунё эшикларини очди. У туфайли мамлакатимиз жаҳонга танилмоқда, жаҳонни эса биз танияпмиз. Кечагина бориш бир умрлик орзу бўлган мамлакатлар бугун бир қадам бўлиб қолди. "Ўзбекистон ҳаво йўллари"нинг шунқорлари парвоз қилаётган хорижий давлатлар сони кундан кунга ортиб бормоқда. Пойтахтимизга келаётган чет эллик сиёсатчилар, ишбилармонлар, сайёҳларнинг ҳам ҳисоби йўқ. Улар озод юртимиз ва меҳмондўст халқимиз вакиллари билан қилган мулоқотларидан, осори атиқалар ва муқаддас зиёратгоҳлардан бир дунё таассуротлар билан қайтмоқдалар. Бу таассуротларни бошқалар билан баҳам кўриш истаги баъзи меҳмонларимизни қўлга қалам олишга ундамоқда. Натижада хорижий давлатлар матбуотида Ўзбекистон ва унинг одамлари ҳақида самимий дил сўзлари эълон қилинмоқда.

Яқинда Ҳиндистонда чоп этиладиган "Аж"("Бугун") газетаси "Совет Иттифоқи вайронасида бунёд бўлган гўзал диёр" номли мақола эълон қилди. Мазкур газета 870 минг нусхада чоп этилиб, Ҳиндистоннинг 10 га яқин шаҳрида тарқатилади. Мақола муаллифи — Алок Шекхар ўз ватандошларини Ўзбекистон мустақиллик йилларида турли соҳаларда эришган ютуқлар билан яқиндан таништиради, Ўзбекистон - Ҳиндистон дўстлик алоқалари борасида фикр юритади. "1966 йили Ҳиндистон ва Покистон ўртасидаги "Тинчлик Декларацияси" айнан пойтахт шаҳар Тошкентда имзоланган эди, — деб ёзади А.Шекхар. — Ўзбек дўстларимизнинг айтишларича, халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни чинор дарахтига қиёслаш мумкин. Чинор ўсиб улғайган сари унинг илдизлари мустаҳкамланади, шохлари бўй чўзади. Ҳиндистон - Ўзбекистон алоқалари ҳам ана шу чинор дарахти сингари мустаҳкамланиб бормоқда".

(Давоми 2-бетда).

Илдизлари теран дарахт

МУШТАРАК ҒОЯЛАР ЙЎЛИДА

Қадрли газетхон, Ўзбекистон — кўп миллатли мамлакат. Диёримизда истиқомат қилаётган юздан зиёд миллат ва элат вакилларининг турмуши, яшаш шароитлари, маданиятлари, ўзига хос анъаналарини сақлаш, янада ривожлантириш ҳақида ғамхўрлик қилиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан ҳисобланади. Этник гуруҳлар ва миллатлар ўртасидаги муносабатларни уйғунлаштириш мамлакатда ички сиёсий барқарорлик ва миллий хавфсизликни таъминлашнинг ҳал қилувчи шартларидан биридир. Зеро, Юртбошимиз, алоҳида таъкидлагани каби «Зийраклик ва нозиклик билан ёндашишни талаб қиладиган бу масала кўп элатли давлатлар жумласига кирувчи Ўзбекистон Республикаси учун жуда долзарбдир».

Ушбу тарихий ҳақиқатни чуқур англаган ҳолда юртимизда, миллий муносабатларни уйғунлаштириш, миллатлараро барқарорликни таъминлаш, миллий қадриятларимизни асраб-авайлаш борасида изчил сиёсат амалга оширилмоқда. Бунинг натижаси ўлароқ юртимизда тинчлик ва тотувлик сақланиб, эркин ҳаёт кечириш ва меҳнат қилиш учун кафолатланган шарт-шароитлар яратилди. Ўзбекистон фуқароларининг миллати, дини ва ирқидан қатъий назар тенг ҳуқуқлилиги конституцион тарзда кафолатланган.

Газета ушбу рукнни яна давом эттириб, бу галги ҳикояни Фарғона вилоятига бағишлади.

УЙҒУНЛИК

Юртимизда яшаётган ҳар бир миллат ва элатлар бирлигини мустаҳкамлашнинг оқил, синалган йўллари ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ этилмоқда. Мустақиллик меваси бўлган миллий-маданий марказлар миллий негизда, ўз миллий тили, миллий маданияти, анъаналари, расм-русумларини тиклаш асосида иш олиб бораётган тизимга айланганлиги туфайли ҳам миллатлараро муносабатлар дўстлик ҳамда ҳамкорликнинг муҳим бўғини сифатида ривожланиб, мустаҳкамланиб бормоқда.

Тарихдан бизга яхши аёнки, бирон-бир жамият маънавий имкониятларни, одамлар онгида маънавий ва ахлоқий қарашларни ривожлантирмай ҳамда мустаҳкамламай туриб, ўз истиқболини кўра олмайди. Маданий қадрият, миллий мерос минг йиллар мобайнида халқларимиз учун қудратли маънавият манбаи бўлиб хизмат қилиб келган. Уларни тиклаш, миллий ўзликни англаш халқнинг маънавий сарчашмаларига, унинг илдизларига қайтишдан иборат узвий, табиий жараёндир.

Вилоятимизда 100 дан ортиқ миллат ва элатлар муштарак ғоялар руҳида аҳил-иноқ яшамоқдалар. 2 миллион 650 мингга яқин аҳолининг 2 миллион 300 мингга яқинини ўзбеклар, 150 мингини тожиклар, 87 мингини руслар, 56 мингини қирғизлар ва бошқа миллат ва элатлар ташкил этади. Вилоятда славян, қирғиз, корейс, уйғур миллий маданий марказлари фаолият кўрсатяпти. Фуқаролараро аҳиллик, миллатлараро ҳамжиҳатликни янада яхшилаш, ҳар бир миллатнинг қадриятлари, урф-одатлари, тили, тарихи, маданиятини асраб-авайлаш учун янада кўпроқ шарт-шароит яратишга ҳаракат қилинаяпти.

Шу ўринда вилоятимизда 1998 йилда Аҳмад ал-Фарғоний таваллудининг 1200 йиллиги халқаро миқёсда дунёдаги 40 дан зиёд мамлакатлардан ташриф буюрган меҳмонлар иштирокида Юртбошимиз раҳнамолигида зўр тантаналар билан ўтказилганлигини, унда барча миллат вакиллари иштирок этганини эслатиб ўтиш ўринлидир. Бу йил эса яна бир муҳим шодиёнага тараддуд кўриляпти. Фиқҳ оламининг ёрқин юлдузи Бурҳониддин ал-Марғиноний тўйи киндик қони тўкилган юртда буюк эҳтиром, иззат-икром билан нишонланади. Бу миллий ғоя, миллий маърифат, маданиятнинг тантанаси, эътирофи эмасми? Шуниси қувончлики, бу тантаналарда вилоятимизда ишлаб турган барча маданий марказлар фаол иштирок этиш истагини билдиришди.

Бироқ шуни ҳам таъкидлаш керакки, маънавий, миллий ва диний қадриятлар, анъаналарни тиклаш, янги босқичга кўтариш, ўзлигимизни англаш нисбатан мураккаб шароитларда, турли қарашлар қаршилигида, янги ижтимоий муносабатлар изчил қарор топаётган бир шароитда шаклланяпти, ҳаётдан ўрнини топаяпти.

Айни чоғда миллатлар ўртасида қарама-қаршилик чиқишига йўл қўймаслик муҳим аҳамият касб этади. Мустақиллигимизнинг дастлабки йилларида ҳам шундай хавф-хатар мавжуд эди. Фақат Юртбошимизнинг ақл-идроки туфайли, халқимизнинг иродасига, сабр-тоқатига ва инсонпарварлигига таяниб иш олиб борилгани боис оғир оқибатларга олиб келиши мумкин бўлган фожеанинг олди олинди.

Жонажон ўлкамиз, давлатимизнинг холис ва ҳаққоний тарихини тиклаш, миллий ўзликни англаш, таъбир жоиз бўлса, миллий ифтихорни яратиш ўтиш жараёнида ғоят муҳим ўрин тутади. Тарих миллатнинг тарбиячиси бўлиб қолмоғи лозимлигини Юртбошимиз Оқсарой қароргоҳида миллий мафкура ва миллий ғоя масалаларига бағишланган йиғилишда алоҳида таъкидлади. Буюк аждодларимизнинг ишлари ва жасоратлари тарихий хотирамизни жонлантириб, миллий онгимизни шакллантирмоқда. Бу эса минг йиллар мобайнида Ўрта Осиёнинг маркази бўлган Ватанимиз ғоят хилма-хил динлар, маданиятлар, дунёқарашлар, турмуш тарзлари туташган ва ёнма-ён тинч-тотув яшаган турли миллат, элатларнинг бешиги бўлиб келганлигини яна бир бор кўрсатади.

Истиқлолимизнинг энг муҳим ютуқларидан бири, барча миллат, халқлар учун «Умумий уй»га асос солинганлиги, янги кўп элатли бирлик вужудга келганлиги бўлди. Ўзбек маданиятининг энг яхши анъаналари қарор топган Фарғона вилоятида маънавий-руҳий қадриятларнинг ва миллий ўзликни англашнинг тикланиши бу бирликнинг негизини ташкил этди. Вилоятда яшаётган кўп миллатли халқлар ўзбек давлати манфаати йўлида, қўлни-қўлга бериб сидқидилдан, буюк келажак сари дадил қадам ташламоқда.

М.ҒАФУРОВ,
вилоят ҳокими ўринбосари.

1

ЎЗБЕКИСТОН – СУЮКЛИ ВАТАН!

Биз — қадимги Турон заминида яшаётган турли миллат вакиллари, ягона Ватанимиз — Ўзбекистон билан фахрланамиз. Кўпчилигимиз шу ўлкада туғилиб, она сути билан ўз маданиятимиз қаторида ўзбекларнинг меҳнатсеварлиги, яхшилик, меҳмондўстлик, кексаларга ҳурматга асосланган миллий маданиятини ҳам сингдириб олдик. Шуни қайд этиш кераккки, рус, украин ва белоруслар орасида аралаш никоҳлар кўплаб учрайди. Бу байналмилал оилалар натижасида миллатлар маданияти уйғунлиги рўй бериб ажиб бир жозиба касб этади.

Фарғонада «Шу азиз Ватан барчамизники» шиори остида миллатлараро дўстлик фестиваллари ўтказиш яхши анъанага айланиб қолган. Демократик тамойилларга асосланган ҳуқуқий давлат қураётган мустақил Ўзбекистон бизнинг ягона Ватанимиздир. Бу муқаддас тушунча, хоҳ у русми, украинми, корейсми, барчанинг қалбида бирдек акс-садо беради.

Фестиваллар, миллий байрамлар, одатда, Аҳмад ал-Фарғоний боғида бўлиб ўтади. Бу ерда корейс, немис, уйғур ва бизнинг славян маданий марказларимиз маънавий ва ижодий истеъдодларини намойиш этишади. Мустақиллик ҳар бир миллат қадриятларини ривожлантиришга кенг имкониятлар очиб берди. Энди ижодкор, қўли гул одам ўз қалби буюрган иш билан бемалол машғул бўлиши, меҳнати намуналарини рўёбга чиқариши, авлодларга ёдгорлик қилиб қолдириши имкониятига эга бўлди. Шу имкониятлардан келиб чиқиб, славян халқлари фестивалини ташкил қилсак деган ғоя туғилди. Уни барча раҳбарлар, масъулиятли кишилар қўллаб-қувватлаганидан мамнунмиз. Ахир ниятимиз хонадонларда сақланаётган халқ санъати намуналаридан қўни-қўшнилар, болаларимиз баҳраманд бўлишса... Бу маънавий баркамол инсонни тарбиялашга хизмат қилиши шубҳасиз.

Михаил ХОРОХОРИН,
Фарғонадаги славян маданий маркази раиси.

ШУ ЮРТ ТУПРОҒИНИ ТАВОБ АЙЛАБ

Юртимизда рўй бераётган маданий-маърифий ўзгаришлар корейс миллий маданият маркази ҳаётида ҳам ўз аксини топмоқда. Зеро, ҳар бир халқ ўз миллий қадриятлари, мероси, маданиятини билмай туриб келажак учун мустаҳкам пойдевор қуролмайди. Ҳозирги кунда вилоятимизда 7 мингдан ортиқ корейс миллати вакиллари яшайди. Марказимизнинг асосий мақсади ҳам уларда халқимизнинг ўтмиши ва бугуни ҳақида тасаввур уйғотиш, миллий маданияти, урф-одатлари, ҳунармандчилигининг ўзига хос жиҳатларини ўрганишдан иборат. Албатта, бундай эзгу тадбирларни бугунги замон талаблари билан уйғунлаштирган ҳолда ташкил этамиз.

Кейинги пайтда бутун диққат-эътиборимизни, имкониятларимизни ёшларнинг дунёқарашини шакллантиришга, маънавияти, маърифатини юксалтиришга қаратдик. Чунончи, икки йилдан буён Фарғона шаҳридаги жаҳон тиллари гимназиясида корейс тилини ўрганиш курси иш олиб бормоқда. Эндиликда 300 нафардан зиёд ёшлар ўз она тилларида ўқиш, ёзишни мукаммал ўрганиб олдилар. Хуллас, ёшларнинг илм олиши учун зарурий имкониятлар яратяпмиз.

Корейс ёшлари ҳам санъатда гўзаллик яратишга интиладилар. Марказ томонидан Елена Ким Кореяга миллий рақс сирларини ўрганиб келиш учун юборилган эди. Ҳозир у вилоятдаги миллий рақс гуруҳи раҳбари. Шунингдек, марказ қошида тузилган кекса аёллар фолклор ансамбли ўзига хос мавқега эга. Ансамбл қатнашчилари ҳар йили Наврўз, мустақиллик байрамларида миллий «Тано» дастурлари билан иштирок этадилар.

2

Марказ фаолиятининг энг муҳим жиҳати шуки, вилоят ўлкашунослик музейида корейс этнографияси бўлимини ташкил этганмиз. У ерга қўйилган экспонатлар, альбомлар, турли кўргазмалар, фотостендлар барчаси корейс миллий маданиятидан ҳикоя қилиб беради.

Биз бу улуғ ўлкага энди меҳмон эмасмиз. Гарчанд тарих тақазоси, мустабид тузум сиёсати оқибатида келган бўлсак-да, энди биз ана шу она юрт фарзандларимиз. Аждодларимизнинг кўплари шу халқнинг тузини ичиб ўтишди. Шу азиз тупроқдан макон топишди. Биз бу муқаддас тупроқ олдида бир умр қарздормиз. Ҳамма эзгу ишларимиз, эртанги мақсад ниятларимиз ҳам Ўзбекистон тупроғида яшаётган элпарвар инсонлар орзулари билан ҳамоҳангдир.

Ревмир ЛЯН,
вилоят корейс миллий маданияти маркази раиси.

БИРЛИГИМИЗ – АҲИЛЛИКДА

Халқимизнинг миллий ўзлигини англаши маънавий қайта тикланиш билан чамбарчас боғлиқ ҳолда жамиятни янгилаш, уни демократиялаштиришга ундовчи зўр куч сифатида хизмат қилмоқда. Бу республикамизнинг жаҳон ҳамжамиятига қўшилиши учун қулай шарт-шароит яратмоқда. Ҳар қандай миллат, у нақадар кичик ё катта бўлмасин, инсониятнинг бойлигидир. Бу миллий бирликнинг, тил, маданий ва бошқа хусусиятларнинг йўқ бўлиб кетиши ер юзида маданий ва генетик фонднинг, шахс имкониятларининг қашшоқлашувига олиб келади. Шу боисдан, Президентимиз ибораси билан айтганда, «Ҳар бир этник бирликни сақлаб қолиш унга мансуб одамларнинг энг муҳим мақсади бўлмоғи керак».

«Ҳозирги вақтда Ўрта Осиё минтақасида барқарорликни сақлаб туриш жараёнида этник ва миллатлараро омилларнинг аҳамияти ортиб бораётганлиги бир қанча ғоят муҳим жиҳатларни ҳисобга олишни тақазо этади. Бу борада ҳар бир минтақада яшаётган халқларнинг этномаданий ва ижтимоий-диний яқинлиги миллатлараро мулоқот ва давлатлараро ташқи-сиёсий ва савдо-иқтисодий муносабатларнинг ижобий жиҳати сифатида майдонга чиқмоқда» — дейди Ислом Каримов. Бунда айниқса, «Туркистон — умумий уйимиз» шиори остида амалга оширилаётган этник сиёсат ўзининг йўналиши, мазмунига кўра инсонпарвар жараёндир. Чунки у минтақада миллатлараро тотувликка эришиш мақсадини кўзлайди. Шубҳасиз, Юртбошимизнинг бу борадаги сиёсати Марказий Осиё давлатларининг асосий миллий манфаатларига тўла жавоб беради.

Ўзининг таркиби ва мазмуни жиҳатидан хилма-хил халқлар бирлигидан ташкил топган жамиятимизда миллатлараро тотувликни сақлаб қолишга Ўзбекистон фуқароларининг тенг ҳуқуқлилиги билан боғлиқ барча муаммоларни ҳал этадиган қонунчилик базаси яратилди. Ўзбекистон ҳудудида яшайдиган этник озчиликнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш давлат концепцияси Ўзбекистон Конституциясида аниқ кўрсатилган. Унда айтилганидек, «Ўзбекистон Республикаси ўз ҳудудида истиқомат қилувчи миллат ва элатларнинг тиллари, урф-одатлари ва анъаналари ҳурмат қилинишини таъминлайди ва уларнинг ривожланиши учун шароит яратади».

Шу муносабат билан Ўзбекистонда яшаётган бошқа миллатларнинг вакиллари орасида ҳам этник-маданий асосларда жипслашиш жараёнлари фаоллашмоқда. Бундай аҳиллик давлатимизда тинчлик-тотувликни сақлаш ва барқарорликка эришишимиздаги улкан ютуғимиздир.

Юсуфжон НИШОНОВ,
«Халқ бирлиги» ҳаракати вилоят бўлими раиси, профессор.

МАЛАКАЛИ КАДРЛАР – МИЛЛИЙ ШАКЛЛАНИШНИНГ АСОСИ

Мамлакатимиз иқтисодиётини эркинлаштириш ва барча соҳаларда ислоҳотларни чуқурлаштириш талабидан келиб чиқиб, малакали кадрлар тайёрлаш жамиятда миллий ғоя ва мафкура масаласини кун тартибига қўймоқда.

Бу борада Фарғона давлат университетида кадрлар тайёрлаш миллий дастури асосида қатор амалий ишлар олиб борилмоқда. Режалаштириб олинган ишларнинг бир йўналиши миллий ғоянинг асосини ташкил этувчи миллий қадриятларни замон талабидан келиб чиқиб қайта тиклаш, методологик асосларини яратишга йўналтирилган бўлса, иккинчи йўналиш ҳар томонлама етук, бозор иқтисодиёти муносабатларига монанд вазифалар қўйиш ва уларни ечишга қодир, юқори савияда фикрлаш қобилиятига эга, ижтимоий-сиёсий онги юқори бўлган кадрларни тарбиялаб етиштиришга қаратилган.

Миллий қадриятларни қайта тиклаш ҳаракати тарихимиз, маданиятимизнинг пойдеворини яратган улуғ алломаларнинг ҳаёт фаолияти, ижодини илмий-амалий ўрганиш асосида олиб борилмоқда. Маънавий ҳаётимизнинг туганмас бебаҳо хазинасини яратган улуғ мутафаккирлар илмий меросини ўрганишга катта эътибор берилмоқда. Университетда навоийхонлик кечалари, учрашувлар, мулоқот ва баҳслар мунтазам ўтказиб турилади. Биз кўп миллатли жамоамиз. Университетимизда 16 хил миллат ва элат вакиллари ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилмоқдалар. Юқори малакали кадрлар тайёрлашда умуминсоний қадриятларни шакллантиришга ҳам катта эътибор берилмоқда. Ўтказилаётган оммавий тадбирлар ва илмий-амалий конференциялар мана шу мақсадга қаратилган. Шу ўқув йилида Фарғона вилояти ҳокимлиги билан ҳамкорликда «Миллатлараро ҳамжиҳатлик — барқарорлик омили» мавзусида илмий амалий конференция ўтказилди. Жамоамиз турли миллий-маданий марказлар билан яқин алоқа ўрнатишга, уларнинг амалий ишларига ёрдам беришга доимо ҳаракат қилаверади.

Абдуғаффор ШАРАФУДДИНОВ,
Фарғона давлат университети проректори.

3

ҲАМЖИҲАТЛИКНИНГ ТОМИРЛАРИ ТЕРАН БЎЛАДИ

Ҳар қандай жамият ўзининг янги миллий ғоя, мафкурасини шакллантиришга ҳаракат қилади. Айни чоғда бизда янги жараён кетаяпти. Мустақил Ўзбекистонимизда ҳозир ҳаётимизнинг кўп соҳаларида янгиланиш – ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Авваламбор халқ таълими тизимини тубдан ўзгартириш, соҳага ўқитишнинг янги илғор технологиясини олиб кириш муҳим. «Эркин фуқаро — онгли яшайдиган, мустақил фикрга эга бўлган шахс маънавиятини камол топтириш бизнинг бош миллий ғоямиз бўлиши зарур» деган эди Юртбошимиз. Миллий мафкуранинг шаклланишида маънавият марказларининг имкониятлари беқиёсдир. Маънавият марказлари бевосита ўқувчилар, ота-оналар билан турли мавзуларда маънавий тадбирлар ўтказиладиган муҳим жойдир. Ўқувчиларга дарс жараёнида берила бошлаган маънавий маълумотларнинг узвийлигини, давомийлигини таъминлайди, тўлдириб боради.

«Маънавиятимиз бўсағасида» деб номланган стенд тайёрлаганмиз. Унда энг қадимги маънавий меросимиз ҳисобланувчи «Авесто» китоби ҳақида қизиқарли маълумотлар берилган. Кейинги стенд «Маънавият ва маърифат». «Маънавиятимизнинг порлоқ юлдузлари: «Бурҳониддин ал-Марғиноний», «Амир Темур даври маънавияти» кўргазмаларидан ўқувчилар «Маънавият» ва «Маърифат» сўзларининг келиб чиқиши, ўзбек миллий маънавиятимизга ўзларининг улкан ҳиссасини қўшган алломаларимиз ҳақида маълумотлар оладилар.

«Маънавият ва ислом қадриятлари» стенди «Оллоҳ — қалбимизда, юрагимизда» рукни билан бошланиб, диннинг асоси, диний ташкилотлар ва виждон эркинлиги ҳақида маълумот беради. Шунингдек, бунда динни шиор қилиб, ўзининг қабиҳ ниятларини амалга оширишга уринаётган ваҳҳобийлар ва «Ҳизбут-таҳрир»чиларнинг мақсади очиб ташланган.

Кейинги бўлим «Устоз ва шогирд маънавияти», «Ўқитувчи маънавияти», «Мактаб ва маънавият тарбияси» масалаларини ёритиб бериб, у Президентимизнинг қуйидаги сўзлари билан бошланади: «Илму-маърифатда, маънавиятда жаҳонга машҳур бўлган шарқона мактабимиз бор. Ана шу улкан дарсхона анъаналарини жаҳон андозалари билан бойитиб, уни такомиллаштириб, ёш авлод онгига сингдириб борсангиз, улардан руҳий, жисмоний соғлом авлод етиштирсангиз ҳақиқий ватанпарварлик бурчимизни адо этган бўласиз». Худди шу ерда «Таълим тўғрисида»ги қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида»ги маълумот берилган.

Алоҳида бир хонамизда «Қадриятларимиз топмоқда қадр» мавзуси акс этган. «Урф-одатларимиз маънавий бойлигимиз» ҳикматли сўзи билан бошланади. Бу ерда урф-одатларимиз, халқ оммавий санъати, байрамларимиз ҳақида ҳикоя қилинади.

Бу хонада «Камолиддин Беҳзоднинг миниатюра мактаби ва унинг издошлари», «Мактабимизда амалга оширилаётган маънавий-маърифий тадбирлар» мавзуларида кўргазмалари тайёрланган.

«Маънавият ва маърифат» марказимиз қисқа фаолияти даврида анчагина тажриба орттирди. Бу жой нафақат мактабларимизнинг, балки барча халқ вакилларидан иборат маънавиятчиларнинг услубий марказига айланиб қолди. Бу ерга тажриба алмаштириш мақсадида кўплаб тилларда дарс берадиган ўқитувчилар ташриф буюриб турадилар. Мақсадимиз барча миллат ёшларида умуммиллий ғояни шакллантиришдир.

Дилшод АЛИЕВ,
уйғур миллий маркази фаоли, Марғилон шаҳридаги 8-мактаб «Маънавият ва маърифат» маркази раҳбари.

Қирғизистондан хат

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ФАХРЛАНАМАН

Гарчанд қўшни давлатда яшасам-да, ўзбек фарзандиман, юртимга қизиқишим бобомерос туйғудир. Ўзбекистоннинг мени хурсанд этган навбатдаги хайрли ишларидан яна бири Ҳамдўстлик мамлакатлари ичида биринчилардан бўлиб, миллий мафкура, миллий ғояни юксалтиришга киришганидир. Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Оқсарой қароргоҳида ўтказган шу масалалар муҳокамасига бағишланган йиғилиш тафсилотини телевизор орқали қизиқиб томоша қилдим. Миллий мафкура, ислом таълимоти ва маданияти, буюк алломаю саркардалардан тортиб мустақиллик давригача бўлган асл фарзандлар руҳ-поклари шод этилиб, номлари абадийлаштирилаётгани таҳсинга сазовордир. Мустабид тузумнинг мафкуравий қолдиқларидан воз кечилди.

Кўҳна Самарқанд, Бухоро, Хива шаҳарларида тарихий обидалар қайта таъмирланмоқда. Замонавий халқаро аэропортлар ва бошқа улкан иншоотлар,сарбаланд уй-жойлар қад ростламоқда. Бу катта маблағ талаб этади. Бироқ бугунги сарфланган катта маблағ эртага қопланади. Республикада яна бир шарқона маърифат ўзаги – маҳаллага эътибор кучайгани кишини қувонтиради. Ҳеч бир давлатда оилага, маҳаллага бунчалар катта эътибор билан қаралмаса керак. Бу жуда улуғ иш, албатта. Республикада меҳр-муҳаббат, оқибат, болаларга, аёлларга, карияларга мурувват кўрсатиш борасида ҳам диққатга сазовор ташаббуслар амалга оширилмоқда. «Соғлом авлод йили» давлат дастури шу интилишнинг гултожиси бўлди.

Ҳа, эл-юртда ўзбекона маънавият негизида янгича дунёқараш, миллий мафкура шаклланмоқда. Миллий маънавият, миллий мафкурани юксалтириш бўйича бошланган кўплаб тадбирлар мени бошқа мамлакатда яшаётган бир ўзбек сифатида ғоят қувонтиради. Бу хайрли ишларга чин дилимдан барака тилайман, ўзбеклигимдан фахрланаман.

Мустақилликнинг тўққиз йили... Бу тарих учун қисқа вақт. Лекин, шу қисқа давр мобайнида Ўзбекистон хомашё етказиб берувчи ўлкадан саноати ривож топаётган мамлакатга айланди. Ўзбекистонда енгил саноат, автомобил ишлаб чиқариш, нефт саноати, тоғ-кон саноати, доришунослик жадал ривожланаяпти. Бундан ташқари, мавжуд кимё саноати қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқариш, металлургия саноати, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш, енгил ва тўқимачилик саноатларида ҳам катта ўсишлар бўляпти. Чет эл сармоядорлари билан ҳамкорликда янгидан-янги ишлаб чиқариш қувватлари барпо этиляпти. Маҳаллий кадрлар билан таъминлаш ишлари ҳам ҳавас қилса арзигулик.

Секин-аста халқларимиз ўртасидаги муносабатлар ҳам қарор топиб бораяпти. Яқинда Фарғонага Ўш вилояти губернатори Темур Акматалиев ташриф буюриб, яқин қўшничилик, маданий, иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш ҳақида келишиб олди.

Тўққиз йиллик изланиш, тинимсиз ижодий, фидойи меҳнат туфайли қийинчиликлар мардонавор енгиб ўтиляпти. Ҳамма соҳаларда ислоҳотлар собитқадамлик билан олиб борилмоқда.

Ўтган йили Ўзбекистон телевидениесидан «Умид қалдирғочлари» кўрсатувини томоша қилган эдим. Бу йил ҳам юзларча ёшлар илғор мамлакатларга юборилди. Юрагим энтикади. «Қани энди, менинг болам ҳам шулар қаторида бўлса» деб ўйлайман, орзу қиламан. Ёшларнинг дил сўзларини эшитиб, уларнинг салоҳияти ва билимларининг шоҳиди бўлганимдан Ўзбекистоннинг ёрқин келажагига ишончим ортгандан ортаверади. Шундай етук фарзандлари бўлган мамлакат жаҳон ҳамжамиятидан муносиб ўрин олаётгани бежиз эмаслигини ўйлайман.

Ўзбекистон буюк тараққиётга эришади. Оллоҳ назари тушган диёрга яна бир комил инсонни – тараққиёт асосчиси Ислом Каримовни берди. Уни тарбиялаб вояга етказган халқимга минг таъзим, минг офарин.

Аллома боболаримиз руҳлари мадад берсин Ўзбекистонга!

Мирзаоит ҒАНИЕВ,
Қирғизистон Республикаси, Ўш вилояти, Новқат тумани, «Ғанижон» жамоа хўжалиги раиси.

Фарғонанинг баҳорий илиқлигу наҳорий тиниқлик инган кўчаларини кезсангиз баҳри дилингиз очилади. Ўз даври ва умрини ўтаб бўлган эски бинолар, чордеворлар ўрнида боғ ва хиёбонлар кўпайиб шаҳар ҳуснига чирой, кўркига кўрк бағишламоқда. Энг муҳими, бу дилтортар кўчаларда турли тилларда гаплашаётган, хилма-хил кийимларда оройиш билан юрган гулгун чеҳраларни, бахтиёр қиёфаларни ҳар қадамда учратиш мумкин. Бу, мамлакатимизда олиб борилаётган ҳамжиҳатликни янада мустаҳкамлашга қаратилган сиёсатнинг, тинчлик ва осойишталикнинг маҳсули эканлигига имон келтирасиз.

Саҳифа материалларини Қиёмиддин НАЗАРОВ ва «Халқ сўзи» мухбирлари Набижон СОБИР, Исмат ХУДОЁРОВ тайёрлади.

4

“ИККИ ДАРЁ ОРАЛИҒИДАГИ ЖАННАТМАКОН ДИЁР”

(Давоми. Боши 1-бетда).

Чиндан ҳам мамлакатимизнинг Ҳиндистон билан алоқалари узоқ тарихга эга. Абу Райҳон Беруний, Заҳириддин Муҳаммад Бобурларнинг бу мамлакат тарихи, одамлари ва табиати ҳақидаги қомусий китоблари асрлар давомида қўлма-қўл қилиб ўқилган. Ўнлаб Бухорийлар, Самарқандийлар ва Насафийлар Ҳиндистон заминида яшаб, ижод қилишган. Икки мамлакат ўртасида савдо карвонлари тўхтовсиз қатнаб турган. Тарихий манбаларнинг гувоҳлик беришича, ўтган асрда деярли барча катта-кичик шаҳарларимизда ҳинд тожирларининг дўконлари бўлган. Фақатгина Қизил империя давридаги “темир пардалар” ўзаро алоқаларни бир муддат кесиб қўйди.

Алок Шекхар ўз мақоласида мамлакатимизнинг саноат соҳасида эришган ютуқларига алоҳида тўхталади. У Жанубий Корея ва Туркия билан ҳамкорликда замонавий автомобиллар ишлаб чиқарилаётганлигини, 10 мингдан ортиқ катта ва кичик корхоналар фаолият олиб бораётганлигини ёзади. Чет эл инвестициялари учун қулай имкониятлар яратилганлигини ва халқаро обрўли бир қатор йирик компаниялар Ўзбекистон билан самарали ҳамкорлик қилаётганини таъкидлар экан, ҳиндистонлик ишбилармонларни вақтни бой бермасликка, тезроқ Ўзбекистон бозорига киришга даъват этади.

“Ўзбекистон асосан Марказий Осиёнинг икки катта дарёси — Аму ва Сирдарё ўртасида жойлашган жаннатмакон юрт, — деб ёзади А.Шекхар ўз мақоласи якунида. — Мустақилликдан сўнг ўзбек халқи турли соҳаларда эришган ютуқлар кўламига қараб шундай хулоса қилиш мумкинки, Ўзбекистон нафақат МДҲ мамлакатлари орасида, балки жаҳон ҳамжамиятида ҳам ўзининг муносиб ва обрўли ўрнига эга бўла олди”.

Германиянинг Дюссельдорф шаҳрида чиқадиган “Радиокурьер” журнали эса Манфред Бартелнинг “Тошкент радиосида меҳмонда” номли мақоласини эълон қилди. “1999 йил август ойида мен Ўзбекистонда саёҳатда бўлдим, — деб ҳикоя қилади муаллиф. — Илгари мен бу республика билан фақат Интернет хабарлари орқали таниш эдим. Бора-бора Ўзбекистонни ўз кўзим билан кўриш иштиёқи туғилди. Аввало, саёҳат маълумотномаси топишга уриндим. Немис тилида бирор батафсилроқ қўлланма тополмадим. “Одиссей пабликейшн” нашриётида инглиз тилида чоп этилган “Ўзбекистон — Самарқандга олтин йўл” маълумотномаси менга маъқул бўлди. Ўзбекистонга келишдан олдин уни синчиклаб ўргандим...”

Манфред Бартель қисқа тўлқиндаги радио эшиттиришларнинг ашаддий мухлиси сифатида дастлаб Тошкент халқаро радиоси билан алоқа ўрнатди. Радионинг немис тили муҳарририяти таклифини олиб, Ўзбекистонга сафар қилди. Мамлакатимизнинг бир қатор шаҳарларида бўлди, одамлар билан суҳбатлашди, Тошкент халқаро радиоси фаолияти билан танишди.

“Самолёт ерга қўниш пайтидаёқ Тошкент жуда катта шаҳар эканлигига ишонч ҳосил қилиш мумкин, — деб ёзади М.Бартель ўз мақоласида. — Тошкентга етиб келганимизда оқшом чўккан, чексиз-чегарасиз чироқлар денгизи кўзга ташланарди. Шаҳар кўчаларидан ўтарканман, улар кенг ва шинам эканлигига эътибор бердим. Германияда бундай кенг ва дарахтларга бурканган кўчалар йўқ. Айниқса, шаҳарнинг ям-яшил хиёбонлари ва фавворалари мени ҳайратга солди...”.

М.Бартель журналхонларни Ўзбекистоннинг қисқача тарихи ва бугунги куни билан таништиради, мустақиллик йилларида эришган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилади. Энг муҳими, ўз таассуротларини самимий ва қизиқарли тарзда баён этади.

Кейинги пайтда Интернет орқали ёзишмалар урф бўлиб қолди. Мамлакатимиз мухлислари бу қулай ва тезкор алоқа воситасидан ҳам унумли фойдаланаяптилар. Расмий идораларимизнинг Интернет адресларига келаётган кўплаб хатлар ана шундан далолат беради. Бу мактубларда билдирилаётган самимий дил сўзлари кишини бефарқ қолдирмайди. Масалан, яқинда хат йўллаган бразилиялик Люсиана Коста шундай ёзади:

“ Мен шу йил март ойида Ўзбекистонда бўлган эдим. Ҳаётимнинг энг гўзал таассуротларига эга бўлдим, дея оламан. Дастлаб Ўзбекистон ҳақида АҚШнинг Флорида штатидаги ўзим ўқиётган Стетсон университетида эшитган эдим. Энди ўз кўрганларимни дўстларимга марoқ билан сўзлаб бермоқдаман. Насиб этса, декабр ойида яна Ўзбекистонга бормоқчиман. Меҳмондўстлигингиз учун ташаккур. Тез орада кўришгунча”.

Ҳа, мамлакатимизнинг хориждаги дўстлари даврасi тобора кенгаймоқда. Халқ дипломатияси, яъни оддий одамларнинг ўзаро борди-келдилари мамлакатлар ва халқларни бир-бирига яқинлаштирадиган энг синалган восита эканлиги ҳеч кимга сир эмас. Озод Ўзбекистон дарвозалари ҳам, халқимизнинг кўнгли ҳам яхши ният билан етти иқлимдан келаётган меҳмонлар учун ҳамиша очиқ.

Насриддин МУҲАММАДИЕВ.

УЛГУРЖИ БОЗОРЛАР ҚАНДАЙ ФАОЛИЯТ КЎРСАТАЯПТИ?

Вазирлар Маҳкамаси истеъмол бозори мажмуининг «Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари харид қилиш ва сотиш бўйича улгуржи бозорлар тизимини шакллантириш ва ривожлантириш тўғрисида»ги ҳамда «Ўзбекистон Республикасининг чакана бозорлари ҳудудида жисмоний шахсларнинг савдо фаолиятини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ҳукумат қарорларининг ижросига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ўринбосарлари ҳамда Тошкент шаҳридаги улгуржи бозорлар акциядорлик жамиятлари раислари, солиқ, божхона ва ҳуқуқ идоралари раҳбарлари иштирок этди.

Йиғилишни Бош вазир ўринбосари М. Усмонов бошқарди.

Сўзга чиққанлар мамлакатимизда кучли ижтимоий-иқтисодий сиёсат юритилиши билан бир қаторда, улгуржи бозорлар фаолиятини янада яхшилаш, савдо-сотиқ тизимини такомиллаштириш, аҳолига арзон ва сифатли қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш борасида ҳам талай тадбирлар амалга оширилаётганини алоҳида таъкидладилар. Айни вақтда жойларда жаҳон андозалари асосида ҳудудий улгуржи бозорлар мажмуи барпо этилаётгани диққатга сазовордир. Тошкент, Сирдарё, Фарғона, Қашқадарё вилоятларида пухта ишланган лойиҳа асосида кўркам, шинам ва қулай бозорлар қурилиши жадал суратда давом эттирилмоқда.

Бироқ бу ишга ҳамма жойда ҳам етарлича эътибор қаратилмаётир. Хусусан, улгуржи бозорлар қуриш учун қулай жой танлаш, бизнес режага мувофиқ кредит олиш каби омиллардан унумли фойдаланилмаяпти. Акциялар сотиш, дивиденд тўлаш, мавжуд маблағларни мақсадли йўналтириш талаб даражасида эмас. Қорақалпоғистон Республикаси, Сурхондарё, Жиззах вилоятларида ҳанузгача ҳукуматимизнинг номлари зикр этилган қарорлари асосида аниқ тадбирлар режаси ишлаб чиқилмаган.

Шу куни йиғилиш қатнашчилари пойтахтимизда барпо этилган Бектемир улгуржи бозори, Олой балиқ бозори ҳамда Юнусобод деҳқон бозорида бўлиб, уларнинг қурилиши ва иш фаолияти билан яқиндан танишишди.

(ЎзА)

ЛОНДОНДА ХОНАТЛАСНИНГ ЖИЛВАСИ

Ўтган ҳафта Британия музейида тўқимачилик соҳасида дизайн ва маркетинг борасида 150 мутахассис иштирокида «Ўрта Осиё тўқимачилиги» мавзуида семинар бўлиб ўтди. Британия этнографик музейи департаменти томонидан ташкил этилган ушбу семинар «Ўрта Осиё маданияти: тарихи, анъана ва санъати»га оид қатор махсус семинарлар дастури билан ниҳоясига етди.

Лондон шаҳрида жойлашган Қироллик санъат коллежи ходими Филлип Уоткинс хонимнинг «Ўзбекистонда ипак ва атлас матоларни тайёрлаш анъанавий маҳоратининг ривожланиш тарихи ва истиқболи»га оид чиқиши йиғилганларда ўзига хос қизиқиш уйғотди. У Марғилон шаҳридаги бир қанча кичик корхоналар билан ҳамкорликда хориж бозорларига маҳсулот етказиш учун анъанавий тўқимачилик маҳсулотини ғарб истеъмолчиларининг талабига мослаштириш билан боғлиқ Британия Кенгаши дастури лойиҳасида иштирок этишини айтди.

Инглиз мутахассисининг фикрига кўра, ушбу гўзал, нафис ипак атлас матолар Буюк Британияда тижорий муваффақиятга эришиш учун барча имкониятларга эга.

Семинарда Ўзбекистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа давлатларнинг анъанавий тўқимачилик маҳсулотларидан намуналар — сўзана, атлас матолар, чопон ва дўппилари намойиш қилинди.

Британия музейида Ўзбекистон ва Ўрта Осиёнинг бошқа мамлакатлари тўқимачилик саноатига бағишланган семинар Британия жамоатчилигининг ушбу минтақа халқларининг маданияти ва анъаналарига қизиқишининг янада ортиб бораётганлигидан далолат беради.

«Жаҳон» АА, Лондон

ЖАМОАТЧИЛИК НАЗОРАТИ ЗАРУР

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий марказида «Фуқаролик форуми» лойиҳаси доирасида «Қонунларнинг бажарилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириш механизмлари ва такомиллаштириш йўллари» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Демократик институтлар, нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари қўмитаси, Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (Омбудсман), Олий Мажлис ҳузуридаги амалдаги қонунчилик мониторинги институти, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси миллий маркази, «Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази, Германия Ф.Эберт номидаги жамғармасининг мамлакатимиздаги ваколатхонаси бюроси вакиллари ва оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этишди.

Суҳбат давомида «Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази директори ўринбосари М.Ҳожимуҳамедовнинг «Жамоатчилик фикри қонунлар амалга оширилишининг индикатори сифатида», Инсон ҳуқуқлари бўйича миллий марказ директори А.Саидовнинг «Учинчи сектор — нодавлат ташкилотлар ва фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органлари қонунларнинг бажарилиши юзасидан жамоатчилик назоратини ташкил этишда» ва Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари бўйича вакили С.Рашидоваларнинг «Омбудсман ва жамоатчилик назорати» мавзусидаги маърузалари долзарблиги билан йиғилганларда яхши таассурот қолдирди.

Учрашув сўнгида маърузачи ва иштирокчилар томонидан кўтарилган муаммолар бўйича фикр алмашиниб, уларни бартараф этиш чоралари белгиланди. Бундай давра суҳбатларини келгусида кўпроқ уюштириш масаласида келишилиб олинди.

Эркин МАВЛОНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ЭНДИ ФЕРМЕР КИМГА ИШОНСИН?

(Давоми. Боши 1-бетда).

Шарифбой Норбоев ҳозир 56 ёшда. Хоразм вилояти Урганч туманидаги Сотим Қаландаров номли жамоа хўжалигининг Ғойбу қишлоғида яшайди. У 37 йил мобайнида шу хўжаликнинг 9-бригадасида аввал колхозчи, механизаторлар курсини битирганидан кейин тракторчи бўлиб ишлади. 1998 йилда эса яхши ният билан фермер хўжалиги ташкил этиш тўғрисида Сотим Қаландаров номли жамоа хўжалиги бошқарувига ёзма равишда мурожаат қилди, яъни ариза берди. Бу "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни талабларига мос эди. Ва унинг хоҳиш-истагини ҳамқишлоқлари, маҳалла-кўй тўғри тушунишди. "Фермер бўлса, киройи шундай меҳнаткаш деҳқон бўлсин", дейишди улар. Негаки, ёшуллининг ўзи даланинг ичида катта бўлган, деҳқончилик соҳасида катта тажрибага эга. 8 нафар фарзанди бор. Агар келинлари, меҳнатга яроқли неваралари ҳам ҳисобга олинса, оилада 16 киши яшайди. Бу ҳазилакам жамоа эмас, ахир! Устига-устак, отанинг шахсий трактори, тележкаси ва машинаси мавжуд.

Бироқ "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонун талабларини "сувдай ичиб юборган" мутасаддилар Йўлбошчимизнинг "Қонун аграр соҳа вакили учун тушов эмас, аксинча, имконият яратиши, унга қувват ва мададкор бўлиши керак" деган ўгитини унутиб, отага... "Тракторчига фермер бўлишликни ким қўйибди!" қабилида муносабатда бўлдилар. Бошқарувдагилар туман ҳокимлигига, ҳокимликдагилар Ғойбу қишлоқ фуқаролар йиғинига, йиғин раиси Отабой Қаландаров эса яна хўжалик бошқарувига юборди... Шу тариқа Шарифбой оғанинг тарвузи қўлтиғидан тушди-ю, лекин юрагидаги чўғ сўнмади, "Сўнмайди ҳам!" — деди у ўзига-ўзи далда бериб. Ва шундан сўнг, 1999 йилнинг 23 февралида ёшулли "Халқ сўзи" газетасига шикоят хати йўллади. Таҳририят бу масалага аралашгач, ниҳоят, муз жойидан кўчди. Мана, С. Қаландаров номли жамоа хўжалиги аъзолари вакилларининг йиғилиши баённомасидан кўчирма:

БАЁННОМА

1999 йил 10 апрел — N3 — Ғойбу қишлоғи

Йиғилишда ваколатли вакилларнинг 330 нафар аъзосидан 321 нафари иштирок этди.

Кун тартиби :

1. С. Қаландаров номли жамоа хўжалигининг 9-бригадасида яшовчи Норбоев Шарифбойнинг фермер хўжалиги ташкил қилиш учун ер майдони сўраб ёзган аризаси ҳақида.

Эшитилди:

Кун тартибидаги масала юзасидан жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Д. Ражабов сўзга чиқиб, хўжаликнинг 9-бригадасида яшовчи Норбоев Шарифбойнинг фермер хўжалиги ташкил қилиш учун ер майдони сўраб ёзган аризасини ўқиб эшиттирди.

Аризагўйнинг оилавий шароити ва унинг оиласидаги ишга яроқли одамлар сони, техникаси борлиги атрофлича муҳокама қилинди, Шундан сўнг раис Ўзбекистон Республикаси Президентининг тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги фармонларини амалда бажариш учун, келгусида халқимизга арзон ҳамда сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш мақсадида Норбоев Шарифбойга фермер хўжалиги ташкил қилиши учун 10 гектар ер майдони ажратиб беришни таклиф қилди.

Музокарада сўзга чиққан бош зоотехник Ўрозметов Қодир, қишлоқ хўжалик ишлари бўйича раис муовини Рўзметов Йўлдошлар юқоридаги таклифни маъқуллаб гапирдилар.

Юқоридагиларга асосан вакиллар йиғилиши қарор қилади:

1. С. Каландаров номли жамоа хўжалигининг 9-бригадасида яшовчи Норбоев Шарифбойга фермер хўжалиги ташкил қилиши учун 10 гектар экин майдони ажратиб берилсин.

2. Ушбу қарорнинг тасдиғи Урганч тумани ҳокимидан сўралсин.

Йиғилиш раиси: Д. РАЖАБОВ.
Йиғилиш котиби: Р. ОТАХОНОВ.

Орадан 3 ойдан кўпроқ вақт ўтгач, Ғойбу қишлоқ фуқаролар йиғини ҳам шу қарорни маъқуллаб, тасдиқлади (1999 йил 16 июл, 13-қарор, имзо, раис О. Қаландаров).

Шу ўринда газетхон сўраши мумкин: ниҳоят, Шарифбой Норбоевнинг фермер хўжалиги туман ҳокимлигида давлат рўйхатига олингандир? Биз ҳам бу масала аллақачон ижобий ҳал этилган бўлса керак, деб ўйлаган эдик. Аммо...

Кутилмаганда, 2000 йилнинг 4 январида таҳририятга яна Шарифбой Норбоев номидан 47 варақдан иборат шикоят хати, 6 январ куни эса шошилинчнома келди (Шикоят хати ва шошилинчномага бу гал унинг ўғли, байналмилал жангчи Отабой Норбоев ҳам имзо чеккан эди). Мухтасар мазмуни шундай: "Икки йилдан буён сарсон-саргардонмиз. Фермер хўжалиги ташкил этиш мақсадида барча зарур ҳужжатларни тайёрлаган бўлишимизга қарамай, бу масала ҳал этилмаяпти. Ёрдам беришларингизни сўраймиз". Нима гап?

Суриштирув давомида қуйидагилар аниқланди.

Аввало, шуни айтиш керакки, суҳбат асносида Шарифбой Норбоевнинг фермер хўжалигини ташкил этиши, шу мақсадда унга ер ажратиб берилишини Сотим Қаландаров номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Давлатназар Ражабов ҳам, туман ҳокими ўринбосари – назорат инспекцияси раҳбари Равил Разумов ҳам, ҳатто фермер хўжалигини юритиш учун фуқароларга ер участкалари бериш масалаларини кўриб чиқувчи туман комиссияси аъзоларининг кўпчилиги ҳам қўллаб-қувватлади. Туман деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси раиси томонидан эса бу ҳақда далолатнома тузилгани, 1999 йил 27 ноябрда у туман ҳокимига тақдим қилингани ҳам ҳақиқат. Бироқ муаммонинг ҳал этилишига фақат ҳоким Қ.Нуниёзов ва унинг биринчи ўринбосари Р. Зоирхонов қаршилик қилишаяпти. Ачинарлиси, жумладан, ҳоким томонидан билдирилган эътирозлар билан бу эътирозларни инкор этувчи далиллар тарози паллаларига қўйилса, иккинчиси кўпроқ тош босиши ойдинлашади.

Мазкур масалага тўхталишдан аввал газетхонга бир воқеа хусусида изоҳ бериб ўтишга тўғри келади. Шарифбой Норбоев иш юришавермагач, "Халқ сўзи" газетасидан ташқари республиканинг юқори ташкилотларига ҳам шикоят хати ва шошилинчнома йўллашга мажбур бўлган эди. Шу муносабат билан туман ҳокими номидан 2000 йил 15 февралда Хоразм вилояти ҳокими И.Бобожоновга "Норбоев Шарифбойнинг телеграммасини кўриб чиқиш натижалари ҳақида"ги 54-сонли хат жўнатилади. 2000 йил 15 феврал... Бу санани эслаб қолинг. Чунки биз қуйида келтираётган эътирозлар, ҳатто далилларнинг бир қисми ҳам айнан шу хатдан, шунингдек, "Вилоят ҳокимига. Урганч тумани ҳокимлиги томонидан юборилган 54-сонли ёзишмасига қўшимча маълумот" деб номланувчи ҳужжат матнидан олинган.

Эътироз. "Фуқаро Ш. Норбоев туман ҳокими номига фермер хўжалигини ташкил этиш учун ёзма равишда мурожаат қилмаган, шунинг учун унинг аризаси туман ҳокимлигида кўриб чиқилмаган", дейилади "Қўшимча маълумот"да.

Далил. Қизиқ, ариза ёзма мурожаат дегани эмасми? "Унинг аризаси туман ҳокимлигида кўриб чиқилмаган"и бошқа масала, аммо у ҳақиқатан ҳам мавжуд: "Фуқаро Норбоев Шарифбойнинг туман ҳокимига ёзган аризаси 1999 йил 27 апрел куни № 3-178"2" В-рақам билан қайд қилинган" (54-сонли хатдан).

Буни қандай тушуниш мумкин? Бу ҳокимнинг ўзига ўзи зид фикр билдирганини англатмайдими?

Эътироз. "Фуқаро Ш. Норбоевнинг С. Қаландаров номли жамоа хўжалиги бошқарувига ёзган аризасида сўралаётган ер участкасининг ўлчами, жойи, майдони... кўрсатилмаган" ("Қўшимча маълумот"дан).

Далил. Одатда бу маълумотлар умумий йиғилиш қароридан кейин аниқ бўлмайдими? Буни хўжалик бошқарувидагилар тўғри тушунган кўринадилар. Ваколатли вакилларнинг йиғилиши Норбоев Шарифбойга аризаси асосида фермер хўжалиги ташкил қилиш учун 10 гектар экин майдони ажратиб бериш тўғрисида қарор қабул қилгач, мутахассислар шу ернинг схемасини чизиб берган эди. Ва бу ҳужжат бошқарув раиси имзоси ва муҳр билан тасдиқланган бўлиб, Ш. Норбоев уни ўнлаб нусхада кўчирган ҳолда бир йилдан буён сақлаб юрибди.

Эътироз. "Ариза С. Қаландаров номли жамоа хўжалиги бошқаруви йиғилишида кўрилганда, "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонуннинг фермер хўжаликларига меҳнат ресурслари етарли бўлмаган хўжаликлардаги ерлар берилиши ҳақидаги талаби бажарилмаган. Яъни, С. Қаландаров номли жамоа хўжалигининг жами 1700 гектар ери мавжуд бўлиб, 21000 аҳоли истиқомат қилишига қарамасдан, туман комиссияси ўз хулосасини берган" ("Қўшимча маълумот"дан).

Далил. Қонунни тўлиқ ўқиш керак. Ахир қонуннинг 2-боб, 9-моддасида яна "Уларга зарар кўриб ишлаётган ёки кам рентабелли қишлоқ хўжалиги корхоналарининг ерлари ҳам берилиши мумкин", деб ёзиб қўйилган-ку? Гап шундаки, С. Қаландаров номли жамоа хўжалиги давлатдан 60 миллион 489 минг сўм қарздор. Нима учун зарар кўриб ишлаётган ана шу хўжаликнинг ерларини Шарифбой акадек тажрибали деҳқонларга, фермерларга бўлиб бериш мумкин эмас?

Қолаверса, Шарифбой оға нафақат деҳқончилик йўналишида, балки чорвачилик йўналишидаги фермер хўжалигини тузишга ҳам рози. Бунинг учун оилада етарли шароит ва имкониятлар мавжуд. Туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бош зоотехниги Ж. Бекчонов, ер ресурслари хизмати мутахассиси Д. Мирзаев, деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси ходими Ф. Умаров ва О. Норбоевлар томонидан 1999 йил 27 ноябрда ёзилган далолатномада қайд этилишича, унинг тасаррувида 35 бош қорамол, шу жумладан, 14 бош сигир, 3 бош буқа, 18 бош бузоқ, 10 бош қўй ва 25 дона парранда бор. Бу – 30,5 шартли бош чорва моли дегани. Қонунда ҳам "Чорвачилик маҳсулоти етиштиришга ихтисослаштирилган фермер хўжалиги камида 30 шартли бош чорва моли бўлган тақдирда ташкил этилади", деб белгилаб қўйилган. Шундай экан, нега ташаббускор тадбиркорга ёрдам бермаслик керак? Агар у фермер бўлса, тонналаб гўшт ва сут етиштирган ҳолда, оиласига ҳам, давлатга ҳам наф келтиради-ку! Ҳозирча ёшулли ана шу қорамолларни бозордан ва одамлардан сотиб олинган хашак ва ем ҳисобига боқмоқда. Қўлдан берганга қуш ҳам тўймаслиги маълум, ахир.

Буларни туман ҳокими билмасмиди? Билади, албатта. Аммо Ш. Норбоев "шикоятчи" бўлгани учун, унинг фермер бўлишини истамайди. Шу боис турли баҳонаю важ-карсонларни ўйлаб топади, керак бўлса, рўкач қилади. Отанинг ўз ниятига эришиш йўлида икки йилдан бери сарсон-саргардон бўлаётгани билан унинг неча пуллик иши бор?

– 47 нафар фуқаро С. Қаландаров номли жамоа хўжалиги бошқарувига фермер хўжалиги тузиш учун ер майдони сўраб ариза берган, – деди Қадамбой Нуниёзов пировардида. – Ушбу аризалар қаноатлантирилган тақдирда хўжаликнинг ихтиёридаги ерлар 500 гектарга камаяди. У ҳолда 60 миллион 489 минг сўм қарзнинг тўланиши аро йўлда қолади. Шуни ҳисобга олиб, бошқарув 2000 йил 29 январда 47 нафар фуқарога, шу жумладан, Ш. Норбоевга ҳам икки томонлама тузилган шартнома асосида бир йил синов муддати ва шартлар билан ер майдонлари ажратиб берилиши тўғрисида 2-сонли қарор қабул қилди. Ҳокимликда эса аризагўй Ш. Норбоевга ушбу қарорга амал қилиш зарурлиги тушунтирилди.

Дарвоқе, ҳоким тилга олган шартлар нималардан иборат? Дейлик, Ш. Норбоев бир йил муддатга хўжалик ичидаги фермер бўлади, унга 10 гектар ер берилади. Шу майдонга жамоа хўжалигининг режаси бўйича деҳқончилик экинлари экади. Бунинг эвазига, аввало, бир қути ипак қурти боқиб, 90 килограмм пилла топшириши шарт. Иккинчидан, хўжалик қарзини узиш мақсадида 10 гектар учун 600 минг сўм нақд пулни кассага тўлаб, паттани бухгалтерияга топшириши зарур. Ахир бу фермернинг оёғига урилган тушов, унинг кимларнингдир манфаати йўлида "ем" бўлиши эмасми?

– Бир хонадонда 16 нафар жон яшасак, пилла қурти боқишга шароит ва имкониятлар бўладими? – дейди Шарифбой ака куйиниб. – Қолаверса, 600 минг сўм нақд пулни қаердан топаман? Нима учун раҳбарлар аввалроқ хўжаликда шунча қарзнинг пайдо бўлишига йўл қўйдилар? Бу қарзнинг биз, фермерларга нима алоқаси бор? Сабаби аён: агар 47 нафар фермер 500 гектар ернинг ҳар гектари учун олдиндан 60 минг сўмдан, жами 30 миллион сўм тўласа, раҳбар дегани кузда бошини ҳам қилиб ўтирмайди: шунча майдондаги ҳосилдан келадиган даромад эмас, балки нақд фойда баҳордаёқ қўлга киритилган бўлади-да. Бундан "қўшиб ёзиш" иллатининг бадҳўр иси келмаяптими?..

Бошқа фермерлардан ҳам шу фикрни эшитдик. "Ариза берган 47 нафар фуқародан атиги 16 таси бошқарув қарорига рози бўлишди. Улар ҳам иккиланиб юришибди", – дейишди улар.

Бу масаладан туман прокурори, адлия кичик маслаҳатчисиц Н. Нурмонов ҳам хабардор экан. У бундай деди:

– Шарифбой Норбоев ва Отабой Норбоев бизга ҳам тадбиркорлик ҳақ-ҳуқуқлари поймол этилаётганидан норози бўлиб мурожаат қилган эди. Гап бундай. Ўзбекистон Республикасининг "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонунининг талабларига асосан, фуқаро томонидан фермер хўжалигини юритиш учун ер участкаси сўраб туман ҳокимига берилган ариза 35 кун ичида кўриб чиқилиб, тегишли қарор қабул қилиниши лозим. Шунингдек, қарор қабул қилингандан кейин 10 кун ичида фермер хўжалигига ажратилган ер унинг олдинги эгаси балансидан чиқарилиши, фермерга натура ҳолида берилиши ва ҳужжатлар топширилиши зарур. Яъни, Қонунда фермер хўжалиги билан боғлиқ масалалар 55 кун ичида ҳал қилиниши белгилаб қўйилган. Лекин Ш. Норбоевнинг аризаси туман ҳокимлигида қонунда белгиланган тартибда кўриб чиқилмаган, демак, у қонуний ҳал қилинмаган.

С. Қаландаров номли жамоа хўжалиги аъзолари йиғилишининг 2-сонли қарорига келсак (2000 йил 29 январ), бу ҳам қонунга зиддир. Шунинг учун ушбу қарор туман прокурорининг протести билан бекор қилинди. Аниқланган қонун бузилишларини бартараф этиш тўғрисида туман ҳокимига тақдимнома киритилди.

Ана шунақа гаплар. Аммо Шарифбой Норбоев ҳозирча кулишини ҳам, йиғлашини ҳам билмай, ҳамон икки ўт ўртасида муаллақ турибди: ҳокимнинг важларига ишонсинми ёки туман прокурорининг протестига?

– Сиз яна юқори ташкилотларга шикоят хати ёзасизми? – деб сўрадим ундан.

– Ёзаман! – деди у қатъий. – Мендақа умри бўйи деҳқон бўлиб ўтган одам фермер бўлмагунимча ёзавераман. Барибир ҳақиқат қарор топишига ишонаман...

Шунда беихтиёр ҳокимнинг "Агар Шариф акага фермер мақомини бериб, унга ер ажратсак, хўжаликдаги бошқа ариза берганлар ҳам хат ёзишга тушадилар... Шунисидан ҳадикдаман", деган сўзлари ёдимга тушди. Э, Қадамбой оға, ҳадиксирамаслик учун одамлар дардига қулоқ солиш, уларнинг оғирини енгил қилиш, муаммоларини жойида ҳал этиб, ўз ҳаёти, халқимиз турмуши фаровонлигини таъминлаш йўлида эмин-эркин ишлашларига етарли шароит яратиб бериш лозим. Яъни, раҳбар дегани Адолат деган буюк қоидага қатъий риоя қилиши зарур. Шунда турли идора ва ташкилотлар ходимларининг қимматли вақтларини оладиган ёзишмалару шикоятларга ўрин қолмайди. Президентимиз таъкидлаганидек, "хатбозлик бизга ҳеч қачон яхшилик келтирмаган ва келтирмайди ҳам. У фақат муҳитни бузади, одамларни бир-бирига қарама-қарши қилиб қўяди, оқибатда эл-юртдан файз, барака кўтарилади. Бунга йўл қўйиб бўлмайди".

Икром ЎТБОСАРОВ, "Халқ сўзи"нинг махсус мухбири.

ЁШЛАР, СИЗЛАР УЧУН!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

«СОҒЛОМ АВЛОД ЙИЛИ» ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН 2000 ЙИЛДА

ҚИСҚА МУДДАТЛИ ОМОНАТНИНГ

«ЯНГИ АВЛОД» ДЕБ АТАЛГАН ЯНГИ ТУРИНИ

таклиф этади

Йилига 36% даромад келтирадиган омонатга маблағлар шу йил 17 апрелдан 20 декабргача қабул қилинади (даромадлар ҳар ойда тўлаб борилади).

Бир ой учун ҳисоблаб ёзилган фоизлар олинмаган тақдирда, улар қўйилмангизга қўшилиб боради, фоизлар эса капиталлаштирилади.

Омонат 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган шахсларга очилади.
Омонатни сақлаш муддати 2001 йилнинг 3 январига қадар.

«Таътил» омонати (3 ой муддатли) **бўйича фоиз ставкалари оширилиб, йилига 36%, ҳар ойда капиталлаштириш эса - йилига 42,6% бўлганлиги тўғрисида ҳам маълум қиламиз.**

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки — сармоянгиз даромадлилиги ва сақланишига кафолатдир.

Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлар орқали: (998 71) 137-62-83, 137-62-80 ёки Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг исталган бўлим ва филиалидан олишингиз мумкин.

NBU

2762

«ЕМЧИ»НИНГ СУТ БУЛОҚЛАРИ

Мамлакатимизда фермерлик ҳаракатининг қандай кучга қодирлигини амалда исботлаган тадбиркорлар сафи тобора кенгаймоқда. Бойсунлик фермер, «Шуҳрат» медали нишондори Нормурод Алланазаров — шулардан бири. Бугунги кунда у раҳбарлик қилаётган «Емчи» фермер хўжалигида 270 бош қорамол парвариш қилинмоқда.

Ўтган йили ишбилармонлар давлатга 218 тонна серқаймоқ сут сотишган эди. Бу йил ана шу кўрсаткич 250 тоннага етказилади. Шу мақсадда ҳар бош сигирдан 9-10 килограммдан сут соғиб олинаётир.

Фермер хўжалиги тасарруфида 250 гектар ер бор. Бу майдонларда ҳар йили тонналаб ғалла ва озуқа етиштирилаяпти. Шу боис фермерлар ем-хашак масаласида ҳали бирор муаммога дуч келганлари йўқ.

СУРАТЛАРДА: сут соғувчилар Сайёра Алланазарова, Жонгул Давлатова, Раъно Давлатова, Раъно Алланазарова ва Дилноза Хурсанованинг иш куни бошланди; фермер хўжалиги бошлиғи Нормурод Алланазаров.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган суратлар.

СЎЗИНГИЗ БАЛАНД БЎЛСИН...

берилган ваъда, айтилган каломга вафо — лафзи ҳалолликдир

Ҳар бир айтилган яхши сўз ўз вақтида адо этилса, ваъдалар бажарилса — оилалар бахти, жамиятимиз фаровонлиги таъминлангусидир. Йигитлар қизларга ваъда берадилар. Ота-оналар фарзандларига, фарзанд эса ота-оналарига, раҳбарлар ўз меҳнат жамоаларига, халққа ваъда берадилар. Ҳаммаси ҳам бажариладими? Афсуски, сўзининг устидан чиқмайдиганлар ҳам бор. Улар ён-веримизда бамайлихотир яшаб юришипти. Бу билан манфаатимиз йўлидаги режаларнинг барбод бўлишига сабабчи бўлиб қолаяптилар.

Бобомиз Хусайн Бойқаро буюк Алишер Навоийга мактуб ёзиб, унга муҳим топшириқлар берар экан, шундай дейди:

Қанча баланд тутсангиз сўзингизни,
Ондин баланд тутгаймиз ўзингизни.

Қаранг, сўзи баландининг, яъни сўзининг устидан чиққаннинг ўзи ҳам баланд бўлгусидир. Обрўсига обрў қўшилгусидир.Ва аксинча сўзи ерда қолганнинг, сўзи пастнинг юзи қаро бўлиши тайин.

Соҳибқирон Амир Темур ўзининг «Темур тузуклари» асарида шундай ёзади: «Айтилган ўн икки нарсани ўзимга шиор қилиб олганлигим учун тўла мустақиллик билан салтанат тахтига ўтирдим. Ўз тажрибамдан синаб билдимки, агар қайси бир подшоҳ шу ўн икки нарсага эга бўлмас экан, салтанатдан ҳеч қандай баҳра ололмайди.

Биринчидан, у ўз сўзига эга бўлсин...» деб давом этади саркарда ва ўн икки фазилатни бир-бир санайди.

Ўз сўзи? Нақадар чуқур маънога, аҳамиятга эга бўлгани учун ҳам Амир Темур подшоҳликнинг биринчи шарти деб ўз сўзига эга бўлмоқликни таъкидлагани бежиз эмас.

Ҳа, ҳар бир раҳбар ўз иш жойида, ҳар бир йигит ўз оиласида ҳоким. Агар сўзида вафо-ю, таъсир қолмаса, айтганининг уддасидан чиқмаса — унинг на оилада, на иш жойида обрўси қолади. Унинг сўзига, ваъдасига энди ҳеч ким ишонмай қўяди. У оилада, жамоада ҳурмат-эътиборини йўқотади. Сўзнинг субути, айниқса, фарзандлар олдида оқланиши керак. Ота «Ичишни ташладим» деб эртасига яна чайқалиб келса — фарзандлари олдида бебурд бўлиб қолади. Ҳурмату эътиқодга путур етади. Рўзғордан барака кўтарилади.

Битта гапирадиган раҳбарлар, сўзининг устидан чиқадиган йигитлар кўп. Лекин баъзиларни кузатаман, қоп-қоп ваъда берадилару уни адо этолмайдилар. Сабабини сўрасангиз, «Иложи бўлмай қолди», деб осонгина қутулмоқчи бўладилар. Йигитнинг сўзи ерда қолиб, оёқости бўлганини ўйламайдилар. Яхшиси, ҳар бир ваъдани аввал обдон ўйлаб, мустаҳкам асос яратиб, кейин ошкор этилса ва унинг уддасидан чиқиш учун керак бўлса жонни фидо қилгудек ғайрат кўрсатилса — олам гулистон бўларди-ку.

«Йигитнинг сўзи ерда қолгунча, арслоннинг бўйни узилсин!» Халқимизнинг ҳар бир нақлида жуда катта маъно бор. Ҳа, арслон осонликча бўйин эгмайди. Демак, йигит арслондан кучли бўлсин ва қўлидан келмаса ваъда бермасин. Бўйни эгилмасин. Раислар, ҳокимлар, депутатлар халқ олдидаги бурчларини, ваъдаларини, тузган дастуриламалларининг устидан чиқишга ҳаракат қилсинлар.

Муқаддас «Қуръони карим»да инсоннинг қатор вазифалари, бурчлари саналиб, «аҳдлашганларида аҳдларига вафо қилувчилар... яхши кишилардир. Ана ўшалар чин иймонли кишилардир...» дейилади. Бу гапларни ҳар биримиз тумор қилиб тақиб олсак яхши бўларди-да!

Санъат МАҲМУДОВА.

КАТТА ТЕННИС БАЙРАМИ

Андижонда «Фьючерс» анъанавий халқаро турнири бўлиб ўтаяпти.

Баҳорий гўзаллик, тароват уфуриб турган шу кунларда жаҳоннинг 20 дан ортиқ мамлакатидан келган теннис усталари Андижон теннис кортларига тўпланишди. Саралаш беллашувлари ортда қолди. Кечадан бошлаб асосий босқич старт олди.

—Нуфузли мусобақаларда ўзбекистонлик теннисчиларнинг иштироки қандай?

— Турнирга жиддий тайёргарлик кўрилди, — дейди Андижон теннис клубининг раиси Ю.Қўчқоров. — Маълумки, мусобақаларнинг ҳаққоний ўтишида ҳакамлар савияси, маҳоратига кўп нарса боғлиқ. Шунинг учун ҳам ёрдамчи ҳакамлар, болбойслар имтиҳондан ўтказилди. Ушбу беллашувларда Дмитрий Томашевич, Дмитрий Мазурга ўхшаш ўн нафар теннис устаси мамлакатимиз шарафини ҳимоя қилади.

Кучлиларнинг кучлисини вақт аниқлаб беради.

О. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири»

Корхоналар ва хўжаликларнинг раҳбарлари диққатига!

«ТашОР» ОТАЖ

1998 йилгача А-OIM двигателларининг тиклаш фондини топширган буюртмачилар билан солиштирув актларини ўтказмоқда. Солиштирув муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой. Кўрсатилган муддат ўтиши билан солиштирув актларини топширмаган буюртмачилар ўзлари топширган таъмирлаш фонди қайтарилишига бўлган ҳуқуқларидан маҳрум бўладилар.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилиш мумкин:
700147. Тошкент ш., Каримов кўчаси, 5.
тел: (998 71) 90-41-75, 90-40-19.

2811

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ АНЖУМАН

Навоийда ал-Мотурудий таваллудининг 1130 йиллигига бағишлаб "Ал-Мотурудий — калом илмининг султони ва ҳидоят имоми" мавзуида илмий-назарий анжуман бўлиб ўтди. Уни Навоий вилоят кончилик институти, вилоят тарихчилар жамияти ва Амир Темур халқаро хайрия жамғармаси вилоят бўлими ҳамкорликда уюштирди. Анжуманда Абу Мансур Муҳаммад ибн Муҳаммад ал-Ханафий ал-Мотурудий ас-Самарқандийнинг ҳаёт йўли ва фаолияти, устозу шогирдлари, унинг ислом илмининг ривожида тутган ўрни каби мавзуларда маърузалар ўқилди.

Анжуманда сўзга чиққанлар ҳукуматимиз қарорига кўра бу йил мамлакатимизда аллома таваллуд тўйининг нишонланиши аждодлар меросини ўрганиш, келажак авлодларни бу бебаҳо сарчашмадан баҳраманд этиш ва миллий маънавиятимизни юксалтириш йўлидаги улкан қадам эканлигини таъкидладилар.

Ёрқул УМАР,
ЎзА мухбири

АНТИҚА МУСОБАҚА

Қўшма штатларда минглаб ёш йигит-қизлар антиқа мусобақа ўтказдилар. Улар гимнастик халқани уч кун мобайнида тинмай белларида айлантирдилар. Бироқ рекордлар китобига фақат Роксана Роуз исмли қизнинг номи тиркалди. У халқани ҳеч тўхтатмасдан 90 соат давомида айлантирди.

ТОВУҚЛАРГА ГАЗЛИ СУВ

Иллинойс дорилфунуни олими Тед Одом кўп йиллардан бери тухум пўчоғини қандай қилиб қаттиқроқ қилиш мумкинлиги юзасидан иш олиб борарди ва охир-оқибат қуйидагича хулосага келди: газли сув тухум пўстини мустаҳкамларкан. Шунинг учун у товуқларга оддий сув ўрнига газли сув беришни тавсия этмоқда. Ана шунда тухумларни транспортга юклаётганда ва тушираётганда чиқиндисиз (синмаган ҳолда) ташиш имкониятига эга бўлинади.

БИР ЙЎЛА 265 КИШИ...

Италиянинг Эмилия шаҳрида жойлашган Ой-мома боғда жаҳонда энг катта чархпалак ишлаб турибди. Айланаси 60 метр бўлган бу иншоот ердан 62 метр баландликда айланади. 250 киловатт қувват билан ишловчи бу чархпалак ўриндиқларига бир вақтнинг ўзида 265 киши жойлашади.

БАЛЛИ, ТАДБИРКОРЛАР!

Сиз ушбу суратларда Наманган туманидаги 21-боғча-гимназияни кўриб турибсиз. Кичкинтойларга аталган кўркам ва муҳташам бино, эртакларнинг сеҳрли дунёсини акс эттирган унинг ҳовлиси, баҳаво хоналарнинг ички безаклари ва жиҳозлари — кўнгилдан чиқариб, ихлос билан қилинган меҳнатнинг меваларидир. Боғча-гимназияни таъмирлаш меҳнатини ва унинг ҳамма харажатларини туман тадбиркорлари ўз зиммаларига олишибди. Демак, Юртбошимизнинг «Савоб ишни ҳар кун қилиш керак, савоб ишни ҳар ким қилиши керак» деган ўгитларини қалб мулкига айлантирган ҳимматли инсонлар юртимизда кўпаймоқда. Бир вақтлар кўримсизгина маскан бўлган, бугун эса чирой очиб турган ҳамда 125 нафар болакайлар ўйнаб-кулиб, таълим-тарбия олаётган бу даргоҳга файзу барака ва ҳусн бағишлаганлари учун наманганлик тадбиркорларга биз ҳам кўнгилдан чиқариб: «Раҳмат!» дейиш бурчимиздир.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ЯНГИ БОЗОР

Хўжайлидаги "Жаҳонгир" ҳиссадорлик жамияти ҳузурида бинокорлик материаллари бозори очилди.

Унда мамлакатимиз ва яқин хорижда ишлаб чиқарилган бинокорлик ашёлари: ёғоч-тахта, тунука, металл буюмлар, қурилишда ишлатиладиган бошқа моллар сотилмоқда. Қисқа вақт ичида янги мижозлар сони бир неча баравар ошди. Демак, ана шу минтақада якка тартибда турар жой қуриш кўлами кенгаяди.

Я. ҚЎЧҚОРОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

ABN·AMRO Bank

Best Bank in Uzbekistan

CENTRAL EUROPEAN AWARDS 2000

Обрў-эътиборли "Euromoney" молия журналининг «Central European» нашри томонидан

АБН АМРО Банк МБ Ўзбекистон А.Ж.

2000 йилда
Ўзбекистоннинг энг яхши банки деб номланди.

Қўшма банкимизнинг асосий таъсисчиси-АБН АМРО Банкдир. Бу универсал тижорат инвестиция банкининг тарихи Голландия тарихининг ўтган аср бошига бориб тақалади. Бугун АБН АМРО Банк дунёнинг 76 мамлакатида ўз филиалларининг кенг тармоғига эга бўлган энг йирик халқаро молиявий конгломератлардан биридир.

Биз:

- Ўзбекистон молия бозорида энг яхши банк хизматларини;
- Банк хизматларининг кенг мажмуасини — пул кўчириш ва тижорат кредитидан тортиб, конвертация жараёнлари ва мижозлар эҳтиёжидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилган мураккаб таркибий молиялаштиришгача;
- Электрон банк иши ("банк-мижоз тизими") ва пластик-кредит карточкалари каби маҳаллий бозор учун мутлақо янги бўлган банк хизматларини тақдим этамиз.

СИЗНИ ЎЗ МИЖОЗЛАРИМИЗ САФИДА КЎРИШДАН ХУРСАНДМИЗ.

ABN·AMRO The Network Bank

Бизнинг манзил: Тошкент ш., Ҳ.Олимжон майдони, Ғарбий томон, Бизнес-комплекс, 4-подъезд.
Телефон: 120-61-41.
Факс 120-63-67.

2777

Радио алоқа тизимлари

бепул эфир

Тел.: (3712) 78-54-70; 78-41-07;
Факс: 78-05-03.

2814

Тошкент давлат аграр университети ҳисобида бўлган Шеров Ҳусниддин номига берилган ўрта маълумот ҳақида А N 224826-сонли шаҳодатнома йўқолганлиги муносабати билан бекор қилинади.

Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети жамоаси «Халқаро ҳуқуқ ва қиёсий қонунчилик» кафедраси катта ўқитувчиси

Дилором МУСАМУҲАММЕДОВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳуманинг яқинларига чуқур таъзия билдиради.

«Ўзбеккино» давлат акциядорлик компанияси ва Ўзбекистон кино арбоблари бирлашмаси «Ўзбеккино» ДАК раиси ўринбосари И. Эргашевга укаси

Сайдаҳмад ЭРГАШЕВнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Ўзмевасабзавотузумсаноат-Холдинг» компанияси жамоаси Баҳром Носировга волидаи муҳтарамаси

Робия НОСИРОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик — 132-11-15;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 286,
23728 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — И. ХУДОЁРОВ.
Навбатчи — А. ЖЎРАЕВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 20.40
1 2 3 4 5 6